

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra slavistiky

**Jezdectví v Ruské federaci a České
Republice**

Barbora Jandová

Bakalářská práce
předložená
na Katedře slavistiky
Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Vedoucí práce: **PhDr. Milena Machalová**

Olomouc 2014

Barbora Jandová, 2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Jezdectví v Ruské federaci a České republice vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu i ostatní podkladové materiály uvádím v seznamu použitých zdrojů.

V Olomouci, dne 6. května 2014

Barbora Jandová

Mé poděkování náleží všem, kteří mi poskytli nezbytné informace a propůjčili materiály k vytvoření bakalářské práce. Především bych tímto chtěla poděkovat vedoucí mé práce PhDr. Mileně Machalové, za její cenné rady, připomínky, odborné vedení a její nekonečnou trpělivost.

Obsah

Úvod.....	6
1. Historie jezdeckví	8
1.1 Z historie ruské a české.....	8
1.2 Olympijské hry	9
2. Problémy v jezdeckví	10
3. Rozvoj jezdeckví v současnosti	12
4. Historie jezdeckého umění.....	14
5. Jezdecké disciplíny	15
5.1 Drezura.....	15
5.2 Parkur.....	17
5.3 Dostihy.....	20
5.4 Military (Všestrannost).....	23
5.5 Džigitovka (Джигитовка)	25
5.6 Voltiž	26
5.7 Western	28
5.8 Džimchana (Джимхана).....	29
5.9 Kok-par (Кок-пар).....	29
5.10Alman-bajga (Алман-байга).....	30
5.11 Pólo	30
5.12 Vozatajství	31
6. Ruská trojka	32
7. Využití koně v lékařství.....	33
Závěr	36
Резюме.....	38
Anotace	44
Annotation	45
Seznam použité literatury a příloh	46
Přílohy.....	52

Úvod

Jezdectví patří dnes k velmi vyhledávaným sportům na celém světě. Lidé se stále více snaží vracet k přírodě, jelikož dnešní uspěchaná a technická doba nedovoluje takové spojení s přírodou, jako tomu bylo dříve. Lidé se nejdříve dívali na koně jako na snadnou potravu, než se z koně stal jejich přítel a pomocník, bez kterého si nedokázali představit všední život. Kůň zastupoval mnohé technické stroje současnosti a samozřejmě byl velmi důležitý jako dopravní prostředek, než jej vyměnili za parastroje a automobily.

Velmi důležitý převrat nastává v době renesance, kdy se jezdeckví stává uměním, a sestavují se pravidla správné jízdy. Vznikají tak vysoké školy jezdeckého umění, z nichž nejvýznamnější jsou Španělská jezdecká škola ve Vídni či Francouzská škola v Saumuru ve Francii.

Popis každé disciplíny zvláště bude další součástí, kterou se budeme zabývat. V práci vysvětlujeme, jak každé jezdecké odvětví vzniklo a jaké požadavky, prvky či penalizace jsou jeho součástí. Historicky nejzajímavějšími částmi jezdeckého sportu byly pro mne základy drezury, které se utvořily ve vysokých jezdeckých školách v období renesance. Koně se tehdy stali velmi ušlechtilým a váženým zvířetem, které již nebylo používáno jen k orbě polí.

Jezdecký sport si také žádá profesionály v oboru. Proto součástí práce jsou i výkony a výsledky nejlepších koní Ruské federace a České republiky. Nesmíme však opomenout ani jejich jezdce, kteří se zasloužili právě tak stejně jako jejich čtyřnozí přátelé o vítězství. Každá z těchto zemí má specialisty jak v dostizích, parkuru, drezuře či jiných disciplínách.

Další část je věnována národnímu bohatství. V Ruské federaci se to týká především orlovských klusáků, kteří jsou opěvováni v ruských zemích dodnes, a stali se hrdostí ruského národa. Tito koně jsou nejlepšími na drahách pro klusácké dostihy, a nejznámějším spojením s těmito koňmi je Ruská trojka. Spřežení, které díky pohádce Mrazík zná i každý z nás.

Poslední část je věnována tomu, proč jsou koně a příroda pro člověka důležití nejen ve sportu. Pro osoby s postižením není cesta k přírodě jednoduchá. Proto se

zakládají různé hiporehabilitační stáje a společnosti, které umožní těmto lidem nejen kontakt se zvířetem, ale i nezapomenutelný pohled na svět z koňského hřbetu.

1. Historie jezdeckví

1.1 Z historie ruské a české

V 16. století, tzn. v carském Rusku, byli koně využíváni pouze pro práci na statcích či pro válečné účely, a mnoho koní tak padlo v bojích. Do roku 1721, kdy končí éra Ivana Hrozného, prameny nevypovídají o žádném vzniku samostatné disciplíny či soutěži, která by proběhla na tomto území. První historické zmínky a záznamy, týkající se koní a soutěží dokazují, že první závody na území Ruska proběhly v roce 1776 a byly konány v Sankt-Petěrburgu.¹ Rok 1826 tak přináší dostihům status – samostatná disciplína. Největší rozmach jezdeckví v Ruské federaci nastává v době bývalého SSSR, především ve 20. letech, kdy se postupně objevují komunistické koňské kluby, které podporovaly tehdejší jezdce a rozvoj jezdeckví. Z toho nejdůležitějším bylo založení Sovětské jezdecké federace, která byla přijata do Mezinárodní jezdecké federace, a díky tomuto kroku se ruští sportovci účastnili poprvé Olympijských her v roce 1912, kde ovšem svou účast zatím nezúročili. Převrat nastává v následujících letech a úspěchy Ruské federace, jsou nepřehlédnutelným faktem v počtu medailí na olympiádách.²

První zmínky týkající se rozvoje či chovu koní u nás pocházejí z dob osídlování Slovanů. Záznamy svědčí o tom, že za Jana Husa v Čechách působilo 31 stájí a v dobách Marie Terezie a Josefa II. se počet zvýšil na 81 stanic. Došlo zde i k významnému zavedení výžehu, který panovnice nařídila (výžeh slouží k identifikaci koně, rozpoznání vlastníka (hřebčina), plemene a dalších faktorů). Avšak nejvíce záznamů o pokroku v chovu koní pochází z 16. století při rozvoji Kladrubského hřebčina, který je nejstarším u nás a také v Evropě. V roce 2010 dochází kvůli vlivům celosvětové krize ke stagnaci růstu počtu koní v ČR, ale dnešní stavy opět narůstají a počty se pohybují okolo 80. 000 zvířat.³

---

¹*Из истории конного спорта.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.ratomka.of.by/konnyi-sport/iz-istorii-konnogo-sporta/>

²*История конного спорта.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.alpclub.ur.ru/News/b/istorija.html>

³*Počet koní v ČR se za 10 let téměř zdvojnásobil.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/388625-pocet-koni-v-cr-se-za-10-let-temer-zdvojnasil/>

1.2 Olympijské hry

Rozkvět ruského jezdeckví se stal viditelným faktorem pro každou ze zemí, které se účastnily olympijských her od roku 1956. V tomto roce se ruští jezdci umístili na 4. místě, které za 4 roky na to překonali, a vyhráli tak zlatou medaili v drezuře. Toto celosvětové prvenství obhájila dvojice, Sergej Filatov s koněm Absent, kteří se zapsali do dějin ruského jezdeckého sportu nejen tímto vítězstvím, jelikož následující olympiáda, konaná v roce 1964 v Tokiu, byla obohacena o družstvo, skládající se z vynikajících jezdců tehdejší doby. Reprezentační družstvo bylo tvořeno Sergejem Filatovem (který také reprezentoval SSSR i jako jednotlivec), Ivanem Kalitou a Ivanem Kizimovem. Každý si odnesl vítězný bronz a posunul tak bývalý SSSR opět do předních řad ve světovém žebříčku. Kizimov reprezentoval Sovětský svaz také v Mexiku roku 1968. Nastává naprostý boom v počtu získaných medailí, Rusko se stává obávanou zemí pro všechny státy a Kizimov vyhrává zlatou medaili v soutěži jednotlivců, v soutěži družstva pak medaili stříbrnou, a dalšími úspěchy se stala zlatá medaile, a bronzová medaile, pro které si dojel na OH v Mnichově roku 1972. Je nutno zmínit se také o Eleně Pětuškové. Patřila do špičky drezurních jezdců, uznávaných po celém světě. V soutěži družstev, po boku s Ivanem Kizimovem a Ivanem Kalitou vyhrála na koni Pepel zlatou a bronzovou medaili. Za jednotlivce pak stříbro.

Píše se rok 1980 a olympijské hry probíhají přímo v Moskevském sportovním středisku Bitca. Tento rok se stává nejbohatším, co se zisku medailí týká. SSSR je nyní opravdovým jezdeckým impériem, dokazuje to rozvoj i parkurové disciplíny, ve které reprezentanti SSSR na olympiádě vyhráli také. Uvedeme si tedy počet výher. Počet zlatých medailí za reprezentaci či jednotlivce činil 11 medailí, stříbrné byly 3 a bronzové 2. Na dalších olympiádách se v jezdeckví bohužel neuplatnili. Rok 2016 nám ale jistě přinese velkolepou podívanou a především nezapomenutelnou show. Olympiáda se bude konat v Rio de Janeiru v Brazílii, kde jistě Rusko chybět nebude. Zatím však nejsou rozpisy jezdců ani koní, které budou Rusko reprezentovat na této sportovní události.

Česká republika bohužel takových úspěchů nedosáhla. Pouze v jediném případě, a to v roce 1928 na Olympijských hrách v Amsterdamu, kdy nás reprezentoval kpt. František Ventura s koněm Eliot. Je to naše zatím první a poslední medaile.⁴

2. Problémy v jezdeckví

Jedním ze základních problémů, který se vyskytuje hojně ve všech typech sportu, je doping. Upřesněme si tedy pojem, kterým se budeme zabývat. Dopingem je myšleno užívání chemických látek, které povzbuzují organismus, a tím vytváří větší výkonnost sportovce. V našem případě koně. U zvířete se doping užívá taktéž ke zvýšení jeho výkonu, či zamaskování zdravotních problémů. V minulosti, kdy se jezdeckví teprve rozvíjelo, dopingové kontroly ještě nebyly natolik samozřejmé jako v současnosti, a mnozí majitelé za jakoukoliv cenu, a především i za zdraví koně, potřebovali vyhrát, užívali levně dostupné chemické sloučeniny, a jejich metody byly různé. V Rusku podávali koním vodu smíchanou s vodkou nebo ve stáji pustili plyn, který povzbuzoval náladu. V současné době však lidé používají chemické sloučeniny, těžko odhalitelné komisí, nebo také způsoby, násilné, kdy koně donutí k hyperflexi krku („*Rollkur nazývaný také hyperflexe, je sestavení hlavy a krku koně do zvláště velké hloubky. Přitom je nadměrně napjatý jeho hřbet. Toto držení se v drezurním ježdění vynutí násilným působením rukou jezdce nebo pomocnými otěžemi. Relevantní s ochranou zvířat a tedy zakázané jsou extrémní případy, u nichž je očividné nepřirozené držení hlavy koně a kdy hyperflexe trvá několik minut.*“)⁵. Této metody je užíváno především v drezuře.

První antidopingová kontrola proběhla v roce 1974 na Světovém šampionátu v Kyjevě a od té doby je nařízena na všech soutěžích vysoké úrovně.⁶

V České republice není doping výjimkou, jelikož Česká jezdecká federace provádí v dostihovém sportu každoroční přehled dopingového stavu na českých

---

⁴Категория:Олимпийские чемпионы по конному спорту. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://bit.ly/1oa6cQW>

⁵ZÁKAZ ROLLKURU ZE ZÁKONA: PAPIR A MOŽNÁ PRAXE.... [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equichannel.cz/zakaz-rollkuru-ze-zakona-papir-a-mozna-praxe>

⁶ДОПИНГ-КОНТРОЛЬ В КОННОМ СПОРТЕ. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.sudarrb.com/old/soveti/doping.htm>

závodistiích a od roku 2004-2012 bylo nalezeno 6 koní pod vlivem chemické látky. Smutnou zprávou také je, že i nejlepší jezdci ČR se objevují na seznamu. Například Josef Váňa byl v roce 1994 usvědčen z dopingu, který podal koni Veron. Jednalo se o látku fenybutazon, která se používá k tlumení bolesti kloubů a při artritidě.⁷

Přejdeme ale zpět k Ruské federaci. Největší počet dopingových afér se odehrálo na parkurových soutěžích, kdy v roce 2006 odhalila dopingová komise pozitivní nález u koně Natalie Simoniové, která se účastnila mezinárodní soutěže v parkuru a byla diskvalifikována na 6 měsíců. Tento rok byly odhaleny ještě 2 další případy s peněžní pokutou a diskvalifikací na 2 roky. Následující roky se dopingový stupeň ještě zvýšil a rok 2008 byl pro některé jezdce osudným. Diskvalifikováni byli 4 jezdci, kteří se účastnili Ceny prezidenta RF. Rok 2014 je zatím bezchybný a nebyly nalezeny dopingové aféry.⁸

Jako další problém uvádím nedostatečné financování jezdeckého sportu ze strany státu. Jezdeckví je v současnosti jedním z nejdražších sportů vůbec (cena středně dobrého koně se pohybuje okolo 7,500 euro a výše, koně na olympiádu 2-4 mil euro, v Rusku se uvádí 30 000 euro za dobrého koně). Není proto jednoduché, aby stát financoval v době krize každý klub či rozvoj tohoto sportu a jezdce. Důležitým faktorem jsou fyzické osoby, tedy podnikatelé, kteří si budou financovat své počínání na světových soutěžích sami, a je především důležité, aby tyto soutěže navštěvovali, a zůstali tak v podvědomí rozhodčích a televizních přenosů. Podle G. Selezněvova, bývalého prezidenta Federace jezdeckví Ruska, je dále také závažným problémem nedostatek kvalifikovaných trenérů, kteří by zajistili budoucím jezdčům cestu k výhrám na špičkových soutěžích.⁹

---

⁷JEZDECTVÍ NA HRANĚ DOPINGU. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equichannel.cz/jezdectvi-na-hrane-dopingu>

⁸Победа "на игле" не стоит моих страданий! Допинг-контроль при проведении конноспортивных мероприятий, скаковых и рысисных испытаний лошадей// ЗМ 10(78)/2008. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.goldmustang.ru/magazine/veterinary/386.html>

⁹Тема: Конный спорт как объект PR-продвижения. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=524520>

3. Rozvoj jezdeckví v současnosti

Ruská federace se snaží zachovat jezdecký sport na úrovni, a proto se na tomto území vytvořilo mnoho klubů a společností chránící tradici jezdeckví a jeho rozvoj. Jedním z velkých projektů, který započal v roce 2012, bylo vytvoření jednoho z největších jezdeckých středisek v Rusku. Postavení Národního koňského parku „РУСЬ“ (Национальный конный парк „РУСЬ“), spadá pod Ministerstvo kultury Moskevské oblasti (Министерство культуры Московской области), Národního fondu Svatého Trifona (Национальный фонд святого Трифона) a Federaci jezdeckví Ruska (Федерация конного спорта России). Je to unikátní středisko, kde se mohou jak dospělí, tak i děti učit jízdě na koni. V areálu je několik jízdáren, stájí, je zde postaven i cirkus, muzeum, restaurace a hotely. Je to středisko historické, kulturní, poskytující služby relaxační a také hiporehabilitační. Postavením takového areálu je zřejmé, že se Rusko snaží odpoutat od mnoholeté stagnace rozvoje tohoto sportu. Jako další středisko pro rozvoj jezdeckví uvádím moskevský sportovní areál КСК „Битца“, jelikož patří k areálům, které jsou podporovány ze stran mnoha sponzorů (Федерация конного спорта России, Федерация конного спорта города Москва, a další), což je v RF velké plus pro rozvoj tohoto sportu. Tento areál pořádá závody vyšších úrovní, snaží se podporovat jezdce, výuku jízdy na koních a dále se zabývá také hiporehabilitacemi. Je třeba také zdůraznit názvy jako Kremelskou školou jezdeckví (která se hojně zabývá džigitovkou) či СКС „Левадия“, společnost, která působí v НКП „РУСЬ“, a výuku zde vede nejlepší jezdkyně Ruské federace v drezuře Alexandra Korelova.¹⁰

Koňských stájí se v současné době nachází okolo 90 (ty, které jsou zaregistrovány) a dostihových drah asi 40, z nichž je nejvýznamnější a nejstarší

---

¹⁰Конноспортивный комплекс Битца. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné

z: <http://www.kskbitsa.ru/about/>

Национальный конный парк - КСК Левадия. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=ОIHGTqYVgYI>

ЦЕНТР ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ ВЕРХОВОЙ ЕЗДЫ АЛЕКСАН. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné

z: http://www.levadiya.ru/tsentr_aleksandry_korelovoj.html

Кремлевская школа верховой езды: конный клуб и детская конно спортивная школа в Москве.

Обучение верховой езде в Москве. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.kremlin-ksk.ru/>

Moskevský hipodrom. Zhruba 1000 organizací se zajímá o genetický fond koní a 15 organizací se snaží uchránit genofond typických plemen Ruska.¹¹

Dalším z počínů v Ruské federaci je program (2010-2013) na rozvoj chovu koní v Ruské federaci, řízený Ministerstvem zemědělství, a jeho hlavními úkoly jsou vytvoření právních a ekonomických podmínek produkce plemenných koní v RF. Dále pak vývoj vysoce kvalitních plemen, která budou používána v jakémkoliv odvětví týkajícím se využití koní, postavení na světovém trhu, který zahrnuje hlavně prodej, a především modernizace koňského průmyslu. Celá akce by měla stát 608 mil. rublů, které budou čerpány z federálního rozpočtu. Na rozvoji se také podílí i samotná větší střediska, která zahrnují buď bohaté podnikatele, nebo našli alespoň nějaké sponzory. Taková střediska (popř. КСК „Битца“) pořádají závody na vysoké úrovni, které jsou pro mladé jezdce možností, jak zúročit své schopnosti a dostat se do podvědomí.¹²

V České republice se o rozvoj tohoto sportu stará ASCHK ČR (Asociace svazů chovatelů koní České republiky)¹³, která koná semináře týkající se rozvoje ve všech sférách využití a vývoje koní a jedná s mnoha stáji po celé ČR. Dotace samozřejmě mohou vlastníci stájí a majitelé koní požadovat také na Ministerstvu zemědělství, které podporuje neustále chov koní a spolupracuje také s ČMSCH a.s., společností, která vede evidenci všech hospodářských zvířat ČR. Pro zajímavost bych uvedla článek o ekonomii jezdeckého sportu, orientačních rozpočtech, pořizovacích cenách a sponzorech na <http://www.equichannel.cz/sportovni-jezdectvi-jen-pro-bohate>.¹⁴

*Dodatek: Kůň Převalského byl popsán ruským zoologem v roce 1881 (Poljakovem), podle kůže a kostry, které získal cestovatel Przewalsky.
Equus – kůň*

---

¹¹Коневодство. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://biofile.ru/bio/18567.html>
Лошади России: поголовье, стоимость, особенности. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.8lap.ru/section/loshadi/loshadi-rossii-pogolove-stoimost-osobennosti/>

¹²Программа развития коневодства в РФ в 2010-2013 г.г. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.rw-base.ru/forum/viewtopic.php?t=755>

¹³ASCHK ČR. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://dev.aschk.cz/>

¹⁴Předmět podnikání ČMSCH, a.s. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.cmsch.cz/predmet-podnikani-cmsch-a-s/>

4. Historie jezdeckého umění

Klasické jezdecké umění, tak jak ho dnes známe, a to drezura především, má své kořeny již v dávných dobách válečných, kdy bylo zapotřebí, aby kůň poslouchal svého jezdce nesoucího zbraň. Bylo nutné, aby byl kůň obratný, poslušný a vnímavý pokynů, které mu jezdec ukládal. V bitevní vřavě, kdy rytíř čelil protivníkovi, aby jej z koně nestrhnul, vzniká tzv. „vysoká škola nad zemí“ – vzpínání, kopání a výskoky, které jsou základem pro **Španělskou jezdeckou školu ve Vídni**, jezdeckou školu v Rakousku či Francii (zde se škola a jezdci nazývají Černé kádry - Cadre Noir). Prvky jako passage, piaffa a levadu znal již i Xenofon. Základních prvků existuje 7 a pochází ze 17. století. Dnes se tyto prvky předvádí ve Španělské jezdecké škole, a to především capriole, courbette, a levada.

Neapolská škola- Jezdecká akademie byla v Neapoli založena v roce 1134, v roce 1532 otevřena škola Fredericem Grisonem, který byl po Xenofontovi prvním z klasických mistrů.

Španělská jezdecká škola- byla založena roku 1572 ve Vídni, byla určena k výchování mladých šlechticů v jezdeckém umění. Její název je matoucí, ale původně se používali koně dovážené ze Španělska. V roce 1580 byl založen v Lipici hřebčín (kde se dodnes chovají ušlechtilí bílí koně), ti se pak převáželi do Vídně.

Francouzská škola- zde patří Cadre Noir, jezdci, trenéři a instruktoři v černých uniformách. Je nutné zdůraznit, že z těchto uměleckých jezdeckých škol vychází jedna z nejtěžších moderních disciplín, a tou je drezura. O té však budeme hovořit v části věnované právě tomuto tématu. **V České republice je považován za oficiální počátek klasické jízdy na koni rok 1891, kdy byl ustanoven odbor Sokola pražského.**¹⁵

Dodatek: passage – energický klus s vysokou akcí nohou

Piaffa – klus na místě

Levada – kůň stojí na zadních nohách, ale jeho karpální klouby jsou těsně nad zemí

Capriola – kůň vyskočí z polohy levady a vymrští zadní nohy tak, aby se dostal do vodorovné polohy

Courbette – v poloze levady kůň mírně povyskočí

---

¹⁵EDWARDS, Elwyn Hartley, Velká kniha o koních, Bratislava : Gemini spol.s.r.o, 1992.

5. Jezdecké disciplíny

5.1 Drezura

Drezura (**выездка, дрессура**) je považována za jednu z nejtěžších disciplín v jezdeckém sportu. Patří mezi nejvyhledávanější, nejuznávanější sport z 3 klasických disciplín (drezura, parkur, dostihy). Jedná se o dokonalé spojení jezdce a koně tak, aby kůň s největší ladností, grácií a přesností vykonával pokyny svého pána.

Slovo drezura, pochází z francouzského slova dressage, znamená vztyčit a v přeneseném významu pak cvičit zvířata.¹⁶

Přejdeme však k moderní drezuře. První zmínky, a taktéž soutěže známe z 19. století. Prvky vysokých škol se zde všechny nepoužívají, dnes se uplatňují pouze 2, a to, piaffa a pasáž. V současné drezuře kůň musí demonstrovat krok, klus a cval v přesném provedení

na kolbišti, což je drezurní obdélník, který je dokola označen písmeny a měří 20x40 m nebo 20x60 m. Každá soutěž má pak stupnici obtížnosti od Z-základní, L-lehká, S-střední po T-těžká.¹⁷

Ruská federace je proslulá výbornými koňmi a od roku 2003 navštěvuje pravidelně soutěže mezinárodní i světové úrovně. V HKП „РУСЬ“ se o rozvoj drezury stará trenérka Olga Soboleva, která připravuje reprezentaci mladých jezdců na nejtěžší soutěže v drezuře.¹⁸ Z tohoto klubu totiž pochází i vítězka Šampionátu Ruska z roku 2013, M. Afraemeva, která v soutěži Velká cena obsadila první místo. Hlavní soutěží, která se koná každoročně, je Mistrovství Evropy a to posunuje jezdce až na úroveň světové, tak jako současnou ruskou jezdkyň Inessu Merkulovou, reprezentující Rusko na světových hrách v Lyonu 2014 (dle aktuálních informací obsadila s Mistrem X 10. místo a E. Sidněva se umístila na místě 15.) a připravuje svého koně Mistra X na

---

¹⁶EDWARDS, Elwyn Hartley, Velká kniha o koních, Bratislava : Gemini spol.s.r.o, 1992.

¹⁷Watsonová M. G., Lyon R., Montgomeryová S., Kůň, s.132-134, 2013

¹⁸КОННЫЙ МИР. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.levadiya.ru/mir.htm?id=7469>

Olympijské hry v Rio de Janeiru.¹⁹ Velkými úspěchy se mohou pyšnit jezdci jako Alexandra Korelova (která je velmi známá svým bílým orlovským hřebcem jménem Balagur, jenž je znám i v ČR a účastnil se Mistrovství 2003, OH v Athénách 2004, Světového poháru FEI, Mistrovství Evropy 2007, OH 2008 v Pekingu, kde skončili na 5. místě.)²⁰, Sergej Puzko, Natalija Kazakova a Galina Zajarnaja, Marina Afraemeva a Oleg Vasiljev. Na Ruském šampionátu, který se konal roku 2013, dosáhli nejlepších výsledků, a reprezentují Ruskou federaci na mezinárodních soutěžích.²¹

Pár slov k ČR. Podle portálu www.drezura-cz.cz je v ČR 10 TOP jezdců, kteří se účastní mistrovství ČR a také mezinárodních soutěží. Kupříkladu Fabrizio Sigismondi vyhrál 3. místo v polském šampionátu 2013 a české jezdce (Alena Zeusová, Eliška Stránská a Adéla Neumanová) získaly dobré hodnocení na závodech v Rakouském Weikersdorfu. Na světovém poháru konaném v Lyonu však účast nepotvrdili.²² Nejprestižnějšími soutěžemi pořádanými v ČR je Český drezurní pohár 2014, který se bude konat v Panské Líše (Brno) a Šampionát v drezuře 2014 pořádaný samotnou Českou jezdeckou federací.²³

Pravidla jsou celosvětově uznávána podle FEI.

Dodatek: FEI – Federation Equestre Internationale – Mezinárodní jezdecká federace, která schvaluje světové a mezinárodní závody, včetně Olympijských her, a je mezinárodním orgánem řídícím všechny světové jezdecké podorganizace, kupř. ČJF – Česká jezdecká federace.

---

¹⁹*Инецца Меркулова: наши кони не в загоне, а на подъеме.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.kommersant.ru/doc/2234296>

²⁰*BÍLÉ LEGENDY - BALAGUR.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equichannel.cz/bile-legendy-balagur>

²¹Московский конный завод №1 стал площадкой для проведения Личного Чемпионата России по выездке. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://bit.ly/1iM7Gvj>

²²*DREZURA-CZ.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.drezura-cz.cz/ARCHIVNI-NOVINKY-2013.html>

²³*Český drezurní pohár.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.ceskydrezurnipohar.cz/>

5.2 Parkur

Neboli skákání na koni přes překážky.

Parkur, též *parcour* i *parkúr* (z franc. – umění přesunu)

Ve vysoké jezdecké škole v Saumuru ve Francii používali dřevěné kavalety k výcviku koní. Tehdy se skákání užívalo pouze ve školách a pro zábavu. Teprve roku 1901 byly v Paříži uspořádány první závody a v roce 1912 se parkur (**конкур**) stal olympijskou disciplínou.

První předvedení skokové soutěže proběhlo však dříve, již v roce 1864 v Dublinu. Od roku 1867 se pravidelně pořádaly soutěže francouzskou Sociéte Hippique, a v roce 1922 byly první závody u nás.

Zlomovým bodem bylo zavedení **Caprilliho skokového sedu**. Jezdec se těsně před skokem nadzvedne v sedle, aby koni nebránil ve výskoku, uvolnil mu záď, a tak odpružil celou akci.

Součástí olympijských her bylo parkurové skákání od roku 1912. FEI pořádá každoročně skokové šampionáty. Nejsložitější jsou Poháry národů, kde je zahrnuto mistrovství světa, Evropy a Olympijské hry.²⁴

Po 2. světové válce nastává další obrat a parkur dostává dnešní podobu. Popularita tohoto sportu stoupla po soutěži konané v roce 1945 v Londýně, plukovníkem **Mikem Ansellem**. **Ten také zavedl barevná břevna, keře, květiny a výplně překážek.** Za 10 let na to začala tento sport vysílat televize.²⁵

Důležitým faktorem v parkuru, probíhajícím na území Ruské federace, je fakt, že prezentovat tak velký národ s malým počtem dobrých koní, je velmi obtížný. Ruská federace se po rozpadu SSSR snaží obnovovat celou politiku jezdeckého sportu, ale díky malým financím to lze uskutečnit pouze v malé míře a pomalém tempu. Existuje však několik jezdců, kteří se i přesto dostali na špičku v ruském i světovém parkuru. Nejznámějšími osobnostmi jsou Vladimír Tuganov (reprezentoval Ruskou federaci na

---

²⁴MAHLER, Zdeněk, Člověk a kůň, 1995

²⁵WATSONOVÁ, M.G., LYON R., MONTGOMERYOVÁ, S. , Kůň, s. 128-130, 2013

LOH v Londýně v sekci parkur), Vladimír Beleckij (vítěz Poháru světa v Litvě roku 2008, 2. místo v Grand Prix v Černachovsku roku 2008), Natalija Simonia (vítězka Šampionátů Ruska v roce 2008 a 2009, v roce 2013 se stala vítězkou na Mezinárodních závodech v Litvě) a Andrej Koršunov (reprezentoval Ruskou federaci na LOH v Londýně v sekci všestrannost). Pohár Ruska v parkuru probíhá každý rok v jezdeckém klubu "Конаковские конюшни". Velkým úspěchem pro rozvoj tohoto sportu bylo slavnostní zahájení parkurového ježdění nejtěžší obtížnosti, v jezdeckém areálu „KCK Битца“ v roce 2012. KCK „Битца“ patří mezi největší sportovní střediska nejen v Rusku, ale i v Evropě. Zde se sjíždějí nejlepší jezdci z Ruska, kteří bojují o postupy do mezinárodních či světových soutěží.²⁶

Ve všem hrají peníze velkou roli, jak jsme se dozvěděli v části o rozvoji, bohužel ani v parkuru tomu není jinak. RF se sice snaží podporovat jezdecký sport, jak jen to jde, ale zásluhu by měli mít i samotní jezdci. Současný Světový pohár 2013/2014 konaný ve francouzském Lyonu, je velkou jezdeckou událostí, kam se sjíždí nejlepší jezdci z celého světa. Účast měla potvrdit i jezdka L. Kočetova, ta bohužel svého stálého koně prodala a účast odmítla. Ruskou nadějí je jezdka Natalia Simonia, která se svými koňmi Kilarem a Quilatou bude usilovat o medailové pozice.²⁷

Pro Českou republiku je parkur jednou z nejoblíbenějších disciplín. To potvrzuje i množství jezdců, kteří jsou známí nejen na našich kolbištích, ale i ve světě. Pro příklad uvádím jezdce s velkým J, Aleše Opatrného, který je mistrem ve svém oboru. Vyhrál 5 krát Mistrovství České republiky, 3 krát Český skokový pohár (což je nejprestižnější parkurový závod u nás) a na Mistrovství Evropy obhájil zlatou medaili. V mistrovství světa v Normandii (2014) bude reprezentovat ČR.²⁸

---

²⁶Пятизвездочный конкур - впервые в России! 23-26.08.12. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.yamoskva.com/node/10474>

²⁷Любовь Кочетова не будет выступать в Лионе. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ksaspb.ru/?p=3655>
Finále SP Lyon: Drezura - vítězka Dujardin s Valegrem, skoky - Daniel Deusser a Cornet D'Amour. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.jezdectvi.cz/kategorie.aspx/sport/clanek/velikonocce-v-lyonu-rozhodnou-o-vitezich-sp>

²⁸Host Sportovních zpráv: Parkurový jezdec Aleš Opatrný. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/nejnovejsi-vidoa/266665-host-sportovnich-zprav-parkurovy-jezdec-ales-opatrný/>

Parkurový jezdec chce na olympiádu, ale nemá koně. Stojí desítky milionů Zdroj: <http://sport.idnes.cz/parkurovy-jezdec-chce-na-olympiadu-ale-nema-kone-stoji-desitky-milionu-1mz->

Pro rok 2014 je vyhlášených již mnoho závodů, které se budou konat po celém našem území. Všechny je ale uvádět nebudu. Vybrala jsem proto jeden důležitý, který se bude probíhat přímo v Olomouci, v nově postaveném středisku ESC Olomouc. 12. - 15. června se zde budou konat závody, jako jediné na mezinárodní úrovni v ČR. Díky těmto závodům se otevře cesta mnoha sportovcům na světové soutěže, zejména na Mistrovství světa v již zmíněné Normandii.²⁹

Dodatek: Nezaměňovat s novodobým sportem pacour, kterým se zabývají především mladí lidé. Jedná se o sport, při kterém sportovec přeskakuje výškové domy, odráží se od různých zdí, skáče přes lavičky, zábradlí nebo seskakuje z velkých výšek a vytváří různé rotace či přemety. Kavalety (z italštiny – dřevěná břevna) – klády položené na zemi, používány při výcviku koně. Kpt. Frederico Kaprilli – revoluční jezdec, italský trenér kavaleristické školy a zakladatele italského jezdeckého stylu, (1868 - 1907)

Pravidla jsou celosvětově uznávána dle FEI

Přehled rekordů:

Rekord ČR: Kpt. František Ventura s Eliotem, vyhráli roku 1928 OH v Amsterdamu, byli zapsáni do Guinnessovi knihy rekordů, je to naše první a doposud poslední medaile na OH

Rekord SSSR: Igor Lisogorskij s koněm Kovra, 2,25 m

Rekord Evropy: Markus Fuks s koněm Puškin, 2,35 m

Rekord světa: Alberton Larraguibel na koni Huaso překonali 2,47 m³⁰

/sporty.aspx?c=A100901_182529_sporty_min. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/nejnovejsi-video/266665-host-sportovnich-zprav-parkurovy-jezdec-ales-opatrnly/>

²⁹J&T Banka CSI3*W Olomouc 2014: Tisková zpráva a schválený rozpis. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.jezdectvi.cz/kategorie.aspx/sport/clanek/jt-banka-csi-3-w-olomouc-2014>

³⁰Конкур. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ahorse.ru/konkur.html>

5.3 Dostihy

Dostihy (**конные скачки**) se poprvé objevují v Perské říši, kde je pořádali mezi sebou příslušníci městských čtvrtí a poprvé byly organizovány pro větší obecnost na Olympijských hrách už v roce 648 př. n. l.

Dnešní podoba dostihů vznikla však zcela jinde. V roce 1174 byla zbudována první dráha v Londýně (Smithfield) a kvůli rozporům a nepřesným pravidlům vzniká **Jockey club** (1752), ve kterém úřadují vysoce postavení činitelé, kteří dali vzniknout kategorii pro tříleté koně, povinné zátěže (handicap), dostihy pro koně dvouleté, registrace barev klubů a žokejů, či právo diskvalifikace.

Vzniká trojice nejprestižnějších dostihů na světě: St. Leger, Oaks a Derby

V bývalém Sovětském svazu bylo na 55 dostihových drah a nejznámější Moskevský hipodrom má kapacitu pro 1 100 koní, závodistiště má vlastní hotel a byty pro 850 zaměstnanců. Nejznámějším koněm v SSSR byl kůň jménem Anilin. Z análů ruského dostihového světa toho bohužel moc neznáme. Avšak přece za panovnice Kateřiny II. se tento sport ujal, a stal se také prestižní záležitostí i v Rusku. Nebyly to zcela dostihy takové, jaké je známe dnes. Za Kateřiny II. se nazývaly „карусель“ (kolotoč), protože se jednalo spíše o maškarádu, ale prvním průkopníkem, který odstartoval dostihovou dráhu, byl Alexej Grigorievič Orlov (poj. Orlovský kůň). První zaznamenaný dostih byl znám ze zápisů „Записки для охотников до лошадей на 1824 год“, tento závod se konal na Donském poli v Moskvě, a právě v tomto velkoměstě byla postavena jedna z největších a nejproslulejších dostihových drah, ruský hipodrom, na kterém jsou dráhy jak pro klasické dostihy, tak zároveň pro dostihy klusácké.³¹

V Čechách byly první zprávy o dostizích zaznamenány až v roce 1478 a roku 1839 vzniká dostihový spolek Wettrennen-Verein. V historicky první roční knize je uveden nejlepší český kůň té doby - Game boy, kterého jezdil hrabě Oktavián Kinský, a vznikají také dostihové dráhy. Ta nejstarší se nachází v Pražské Invalidovně, a dalšími z nejznámějších drah je závodistiště v Pardubicích nebo Chuchle u Prahy. **Byl založen**

---

³¹*История - Скачки в России.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.spline.org/cat/16/11136>

československý Jockey club po vyhlášení míru a republiky 28. března 1919 a 22. května 1921 bylo poprvé odstartováno Československé derby.

Nejznámější dostihy Československa a samostatné České republiky:

Podzimní cena klisen - Memoriál ing. Tichoty (Ing. Tichota se podílel na chovu anglického plnokrevníka v Napajedlech, dále na záchranu Napajedel, kdy hřebčín v době krize odkoupil stát, díky jeho iniciativě. A po atentátu na Heydricha byl pan Tichota zatčen a popraven.)³²

Trojkoruna - Velká jarní cena (měří 1 600 metrů) – Derby (nejproslulejší z dostihů, měří 2 400 metrů) - St. Leger (vznikl v roce 1776 v Anglii a měří 2 900 metrů) -> všechny tyto dostihy jsou pouze pro klisny

Velká pardubická

Závody ve Velké Chuchli

Velká cena Prahy, Velká cena českého turfu, Cena zimního favorita, Cena zimní královny

Nejznámější ruské dostihy:

Cena prezidenta RF – mezinárodní závody, zavedené v roce 2004, Ministerstvem zemědělství RF

Cena imperátorů

Celoruské Derby – nejprestižnější dostih, který vzniknul v roce 1886, je dlouhý 2 400 metrů a pouze pro 3 leté koně

Zajímavosti o Velké pardubické: dostihová dráha byla založena roku 1856 a již v roce 1874 se zde jel první závod. Hlavní dráha měří 2 200 m, avšak okruh hlavního dostihu Velké pardubické má 6 900 metrů. Je zde 31 překážek, z nichž nejznámější jsou Irská lavice, Popkovický skok, Hadí příkop, Havlův skok, Francouzský skok, Velký vodní příkop, Zahrádky (malé a velké), Velký anglický skok a Taxisův skok, který je nejtěžším skokem na světě. V historii výherců tohoto dostihu dominuje kůň Železník,

---

³²Člověk a kůň, Zdeněk Mahler, 1995

vyhrál 4 krát po sobě. Dodnes se to jinému koni nepodařilo. A nejslavnějším jezdcem je stále Josef Váňa.³³

Centrální moskevský hipodrom (ЦМИ): je nejstarší dostihovou dráhou v Ruské federaci, která vznikla roku 1834. Je vybaven dráhami pro dostihy klusácké a dostihy klasické rovinové, kde se dnes sjíždějí špičkoví koně a konají se zde dostihy na mezinárodní i světové úrovni, probíhají zde národní ruské závody jako Velká cena Ruska, Cena Barsa, Cena elity, Cena Anlinina, Pohár N. N. Nasibova či Cena Ministerstva zemědělství. Denně zde projde více než 700 koní, jelikož se každý den konají závody, které jsou přípravou na hlavní dostihy a pro návštěvníky se pořádají naučné exkurze a také vystoupení ruských trojek.³⁴

Klusácké dostihy - jsou další disciplínou, která je zahrnuta do dostihového sportu. Jedná se o dostih, ve kterém koně táhnou za sebou sulku (dvoukolový vozík) s jedním jezdcem. Koni je povolen pouze klus, při kterém dosahuje až 50 km/h. Historicky první záznam o dostizích pochází z roku 1775. Do tohoto sportu jsou obsazováni koně speciálně vycvičení pro tuto soutěž – Americký klusák, Orlovský klusák, Francouzský klusák.³⁵ Aktuální stav rekordů na Centrálním ruském hipodromu nalezneme na: http://www.trotting.ru/recordy/actual_recordy/record_prizov_moskva.shtml.

---

³³*KRÁTCE Z HISTORIE VELKÉ PARDUBICKÉ.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.vpcp.cz/historie.html>

³⁴*География любителей скачек. Ипподромы России...* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ihorsy.com/blogs/sport-korolei/geografija-lyubitelei-skachek-ipodromy-rosi.html>
ОАО Ипподромы России. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://hippodrom.ru/modules/AMS/article.php?storyid=705>
Скачки на приз президента РФ. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://sport.mail.ru/news/equestrianism/13708375/>

Исаков Николай Васильевич генеральный директор ОАО «Росипподромы». [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://cmh.ru/about/>

³⁵*Klusácké dostihy.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.konicci.cz/clanky/dostihy-70/klusacke-dostihy-3918/>

5.4 Military (Všestrannost)

Je disciplínou, která se vytvořila na popud armádního jezdeckva. První známé závody, a zároveň také zkoušky proběhly ve Francii roku 1902 pod názvem *Campionat du Cheval d'Armes*.³⁶

Všestrannost (**троеборье**), pojem, pod kterým tuto disciplínu dnes najdete především, dostala přesná pravidla pro ČR v roce 1926 v knize *Závodní řád*, vydávané jezdeckou společností v Hodoníně. Ale vydání z roku 1991 se uplatňuje dodnes. Pro ČR je největším úspěchem rok 1947, kdy česká armáda obsadila 2. místo v Baden Badenu, a tohoto výsledku dosáhl Zdeněk Teplý s Widnerem.³⁷

Všestrannost, je dle nových a stálých pravidel rozdělena na 3 disciplíny: Drezura, Cross country (terénní jízda s přírodními překážkami) a parkur.

V Ruské federaci je tento sport velmi oblíbený, a proto zde také najdeme velmi prestižní závody, jako jsou například Zimní pohár ve všestrannosti, Pohár Ruska, Pohár prezidenta RF, Šampionát Ruska ve všestrannosti a mnoho dalších závodů, které se konají i mezi kraji a městy, přičemž každé vítězství soutěžícího posunuje do dalších vyšších soutěží, tak jako tomu je v drezuře či parkuru. Existuje jistý přehled nejlepších jezdců všestrannosti Ruska, bohužel nejsou natolik známá, jako u již zmíněných disciplín, drezury a parkuru. Proto bych uvedla jen některá jména. Vítězem Šampionátu Ruska 2011 a Šampionátu poháru Ruska 2010, a také současným vítězem Poháru federativních okruhů 2014, se stal Nastěnko M. Vladimirovič, který jezdí za klub ОУСЦ „Планерная“. Nastěnko se také účastnil Olympijských her v Pekingu a Londýně. Dalším vynikajícím jezdcem je jeden z bratrů Koršunových, Andrej Vladimirovič. Ten reprezentuje КСК „Анвангард“ a ШВСМ № 5. Mezi jeho úspěchy patří vítězství na Poháru světa v roce 2006 a 2007, dále je držitelem bronzové medaile v Šampionátu Ruska 2011 a držitelem stříbrné medaile v Poháru prezidenta RF v roce 2010. Jako poslední bych uvedla E. V. Vysockou, která se na mezinárodních závodech

---

³⁶Watsonová M.G., Lyon R., Montgomeryová S., Kůň, 2013

³⁷*Historie všestrannosti – militari*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.konicki.cz/clanky/vsestrannost-69/historie-vsestrannosti-militari-7104/>

v roce 2011 umístila na 2. místě, a na kontě má dvě první místa z roku 2010, Šampionátu Ruska a Poháru prezidenta RF.³⁸

Důležitým krokem v rozvoji této disciplíny a celkově i jezdeckví v RF byly mezinárodní závody ve všestrannosti, které se konaly v únoru tohoto roku (2014) v areálu Národního koňského parku, kde účast potvrdilo 120 sportovců se svými koňmi.

Česká republika bohužel nemá tolik významné jezdce či reprezentaci za všestrannost, z důvodu kvalit koní a kvalit jezdců. Je to složitá disciplína a příprava koní trvá dlouho, stejně tak jako příprava jezdců. Poprvé se představilo Československé družstvo na OH v Paříži roku 1924, kde nás prezentovalo několik jezdců. Bohužel ani jeden se neumístil. Ambice pro současnost nese především J. Hatla a P. Veselovský, či zástup české prezentace, která se účastní závodů ME juniorů ME mladých jezdců, Světového poháru v polské Strzegomi, kde nás reprezentoval J. Hatla v roce 2010 a 2011, či MS mladých koní ve francouzském Lyonu.³⁹

Zmínila bych zde také jednoho z našich velmi prestižních pořadatelů všestrannosti. Jedná se o soutěž Zlatá podkova o. p. s. Zlatá podkova je nezisková organizace, jejíž zakladatelé jsou z města Humpolec a v současné době organizuje závody Zlaté podkovy, dále pak Mistrovství ČR a mezinárodní jezdecké závody. Aktuální soutěže proběhly 19. dubna 2014, a na poli nechyběl ani vítěz roku 2013, vítěz ZP 2013 a mistr ČR 2013 Lubomír Vrtek. ZP se těmito kroky se snaží o rozvoj této disciplíny a jezdců, kteří chtějí reprezentovat ČR na světových soutěžích.⁴⁰

---

³⁸*Три дня на старт: всадники-троеборцы разыграют Зимний кубок в Подмосковье.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/troeborje/1808/>

В НКП "РУСЬ" стартовал Зимний кубок по троеборью. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/troeborje/2141/>

Кубок Федеральных округов по троеборью завершился в Москве. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/troeborje/2351/>

Коршунов Андрей Владимирович. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://fksr.ru/team/troeborie/2124/>

Первые международные соревнования по конкуру в 2014 году стартуют в Подмосковье. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/troeborje/1675/>

³⁹*VŠESTRANOST v ČR a projekty pro rok 2012.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: http://www.vsestrannost.cz/clanky/2011/vize_2012.pdf

⁴⁰*Základní informace Soutěže podkovy o.p.s.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: http://www.zlatapodkova.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=75&Itemid=54

Pravidla jsou celosvětově uznávány podle FEI.

5.5 Džigitovka (Джигитовка)

Džigitovka - z turkického slova džigit – chrabrý, udatný

Džigitovka (**ДЖИГИТОВКА**) je jedním z velmi náročných typů jízdy na koni. Jedná se o jízdu, která probíhá ve cvalovém chodu s akrobatickými a gymnastickými prvky. Jezdec předvádí například za trysku koně seskok a náskok zpět do sedla. Rozděluje se na prvky cirkusové a sportovní a stala se základem pro styl jízdy – voltiž.

Patří mezi velmi oblíbený druh jízdy na koni především v zemích ruských a ukrajinských, a proto se stala jejich národním sportem. V České republice se hojně nevyskytuje a nemá takovou tradici. Vznikla na popud válečných dění v dobách kozáckých. Základy položily národy Kavkazu, Střední Asie a národ Kozáků, avšak kořeny sahají mnohem hlouběji, a to až do 2. století n. l.

Džigitovka existovala do 70. let jako samostatný druh jízdy a již v této době měla své mistry, jako byl Irbek Kartemirov (stal se šestinásobným mistrem SSSR v džigitovce)

a Muchtarbek Kantemirov.⁴¹

Po 70. letech se džigitovka rozdělila na voltiž a dala také základ westernu. Znovu obnovena jako samostatný jezdecký sport byla teprve v roce 2005 na zasedání v KCK „Фаворит“. Vznikla asociace – Federace vojenského jezdeckého umění, která byla vytvořena v první řadě na obnovu vojenského umění a především jako snaha na obrodu džigitovky. Na tomto projektu se podíleli nejlepší jezdci a zasloužilí mistři RF v džigitovce, jako je kupříkladu Evgenij Bogorodskij, Orlan Mongun, Sergej Kalinin, Ivan Grigoriev, Sergej Dadonov, S. Romanenko, Pavel Poljakov, I. Kapsamun a další.

Ani v této velmi fyzicky náročné disciplíně nejsou ženy výjimkou. Džigitovka je totiž dle nových pravidel rozdělena na skupiny A-D. Skupina C je výhradně určena pro

---

Zlatá podkova č. 49 startuje v sobotu. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: http://www.zlatapodkova.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=326&Itemid=49

⁴¹*Джигитовка.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ahorse.ru/dzhigitovka.html>

ženy, a ve skupině D dokonce soutěží i děti. Do závodu Всероссийские соревнования по джигитовке в закрытом помещении, konaném v roce 2007, se přihlásily J. Vasiljeva, M. Solovjeva a E. Andrejovna a zvítězily ve skupině B, která je určena především mužům. Nejtěžší skupinou je pak skupina A, která vyžaduje velkou fyzickou mužskou sílu a zdatnost.⁴²

Z významných a aktuálních závodů, které se konaly na území Ruska, bych uvedla Pohár Národního koňského parku „РУСЬ“, ve kterém první místo obhájil Tutkabaj Kačkenov ve volné džigitovce, a mistrem v ovládní nástrojů se stal Timur Muminov.⁴³

Závěrem bych uvedla, že znovuorození džigitovky se stalo přínosem pro jezdecký sport a rozvoj klubů (КСК „Созидатель“, КСК „Отрадное“, КСК „Фаворит“, КСК „Пассаж“, a další), které pořádají za účasti FKSR závody po celém území RF, také pro rozvoj samotné džigitovky, která se po roce 1970 stala neoficiálním sportem a zároveň dala vyniknout jezdcům, kteří nyní mohou ukázat své schopnosti a um v této disciplíně.

5.6 Voltiž

Slovo pochází z francouzského „La Voltige“. Voltiž (**вольтижировка**) můžeme najít již ve starodávném Římě, avšak k největšímu rozmachu došlo v době vzniku džigitovky, od které se odvíjí jisté prvky triků a gymnastické cviky. V roce 1920 byla voltiž zařazena mezi olympijské hry a až v roce 1983 se stala plně uznávanou jezdeckou disciplínou (schváleno FEI).

Voltiž - je druh jezdecké disciplíny, která využívá gymnastických a akrobatických prvků na neosedlaném koni. Jezdec, či jezdcí, se drží pouze madel připevněných na voltižním páse. Je určena dětem od 5 let a přibližně se cvičí do 25 let. Jelikož je voltiž spojená s gymnastikou a akrobacií (prvky jsou předváděny na cválajícím koni), je nutná koordinace pohybu a rovnováha. Tato disciplína se cvičí

---

⁴²СОВРЕМЕННОСТЬ. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: http://dzhigitovka.info/?page_id=23
Джигитовка. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.fks-mo.ru/dzhigitovka>

⁴³НОВОСТИ. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.levadiya.ru/news.htm?id=7963>

individuálně, ve dvojicích či skupinách - sestavách. Jsou nutné alespoň minimální předpoklady gymnastiky.⁴⁴

Člen/členové jedoucí na koni se nazývají voltižér/voltižéři, cvičitel se pak nazývá lonžér. Úbory celé skupiny by měly být stejné, aby byly rozeznatelné od ostatních soutěžících na závodech.⁴⁵

Jaké má ale postavení voltiž v Ruské federaci? Existují střediska, která se zabývají rozvojem této disciplíny, КСК „Битца“, ОУСЦ „Планерная“, dále pak ДЮСШ „Юность Москвы“, která poskytuje hodiny výuky zadarmo a také centra, která se nachází kupříkladu v Sankt-Petěrburgu, Čerepovce, v Novgorodu ad. Bohužel tato disciplína není tolik oblíbená jako parkur či drezura, a proto se první mezinárodní závody RF konaly teprve v roce 2004. Rok 2011 se stal ale velmi úspěšným pro Marii Bongard, která na šampionátu Evropy obhájila 6. místo, a ve skupinové voltiži se ruští voltižéři umístili na 7. příčce. Několik let však RF pociťuje úpadek v této soutěži, a to především z ekonomických důvodů. Chybí sponzoři, či finance ze strany státu, a proto možnost účastnit se na mezinárodních a vyšších soutěžích je nereálná.⁴⁶

Česká republika je na tom ve srovnání s Ruskem podstatně lépe. Existuje mnoho klubů a mnoho zájemců o tento typ jízdy. Mezi nejznámější a nejlepší centra by bylo možno uvést TJJ Lucky Drásov, Voltiž Drago, Tj voltiž Tlumačov a stáj Albertovec. Právě v Tlumačovském klubu se zrodil mistr světa ve voltiži. Ve dnech 29.7. - 3. 8. 2008 se v České republice konalo Mistrovství světa ve voltiži. Nejen, že se tato galantní a velkolepá událost konala právě u nás na brněnském výstavišti, ale také jsme se posunuli do žebříčku světových šampionů a obhájili zlatou medaili. V soutěži seniorů, v disciplíně volné, český mistr Petr Eim porazil dosud úřadujícího dvojnásobného

---

⁴⁴ *Začínáme s voltiží.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.konicci.cz/clanky/voltiz-72/zaciname-s-voltizi--2400/>

⁴⁵ *Začínáme s voltiží, aneb co voltiž všechno obnáší?.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.konicci.cz/clanky/voltiz-72/zaciname-s-voltizi-aneb-co-voltiz-vsechno-obnasi-2433/>

⁴⁶ *Вольтижировка.* [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://crab-online.ru/2010/12/20/voltizirovka.html>

Три метра над уровнем неба, или вольтижировка от «А» до «Я» // 3М №1(137)2014. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.goldmustang.ru/magazine/sport/1389.html>
Вольтижировка. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ahorse.ru/voltizirovka.html>

mistra světa Kaie Vorberga, a stal se tak nejlepším voltížerem celého světa.⁴⁷ P. Eim však není jediným, který se zasloužil o postup ČR na takovou příčku. Každoročně se mezinárodních závodů, Světových pohárů a Mistrovství světa účastní Lukáš Klouda, který je znám po celém světě. V roce 2012 se mu podařilo zvítězit na Světovém poháru v Mnichově, v Bordeaux se pak umístil na 4. příčce. Velmi důležitý je ale fakt, že se Lukáš Klouda chystá na světové hry do Normandie 2014, kde se bude snažit obhájit co nejlepší místo a umístit se opět na světové špičce.⁴⁸

Pravidla jsou celosvětově uznávána podle FEI

5.7 Western

Western (**вестерн**) má základy historie na Divokém západě v Severní Americe, kam byli koně dovezeni v 16. století španělskými konkvistadory - objeviteli. Znamená to, že mustangové žijící po dlouhá staletí v Americe nejsou nativní, nýbrž mají krev španělskou. Pouze zdivočeli a našli způsob, jak přežít v drsné krajině. Člověk jej začal používat jako koně pracovního na nahánění krav. Celá éra kovbojů trvala v letech 1865-1885, než byl vynalezen ostnatý drát a později vlak.

Když se kovbojové mezi sebou začali předhánět, kdo je v jízdě na koni, honáctví a krocení koní lepší, vzniklo **rodeo**. Nyní patří rodea k nejvyhlášenějším galashow a společenským událostem v USA. V soutěžích, na které se jezdci připravují, a které jsou konány po celém světě, existují však i jiné disciplíny. Tou nejznámější je reining, který zahrnuje několik podskupin, jako jsou kupříkladu: Pole bending, Working cow horse, Trail, Barrel race, Cutting a další. V každé z těchto jednotek je soutěžící zkoušen, a získává tak body.

Rusko má pro westernové ježdění zřízenou pobočku - Federace westernového ježdění, která funguje také jako škola, kde se mohou zájemci naučit, jak správně tyto

---

⁴⁷ *Mistr světa Petr Eim*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.konicki.cz/clanky/voltiz-72/mistr-sveta-petr-eim-2238/>

ČESKÁ VOLTÍŽ MÁ ZLATO Z MISTROVSTVÍ SVĚTA!. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equichannel.cz/ceska-voltiz-ma-zlato-z-mistrovstvi-sveta>

⁴⁸ *SPORTOVCEM ROKU 2012 ČESKÉ JEZDECKÉ FEDERACE JE LUKÁŠ KLOUDA*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equichannel.cz/sportovcem-roku-2012-ceske-jezdecke-federace-je-lukas-klouda>

Češi do Normandie 2014 – Lukáš Klouda. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equitube.cz/2014/04/cesi-do-normandie-2014-lukas-klouda-2/>

disciplíny předvádět. V RF je western velmi oblíbeným typem jízdy, svědčí o tom založení federace v roce 2009, která se snaží zlepšit postavení ruského jezdeckví a jeho prestiže na mezinárodním poli. V témže roce byly na výstavě Ekviros první závody hodnocené dle FEI a každoročně se zde pořádají westernové závody, kde se sjíždí soutěžící z celého světa.⁴⁹

Za rozvoj westernového ježdění v ČR zodpovídá jak ČJF, tak i Western riding club, který neustále rozšiřuje své pole působení, přibírá nové členy a stará se o pořádání westernových závodů na celém území ČR. Důležitým faktem je, že WRC pořádá Středoevropský pohár.⁵⁰

5.8 Džimchana (Джимхана)

Je koňská disciplína, která je původem z Indie. Vznikla na popud válečného jezdeckva. Jezdecká kavalerie se učila obratnosti, rychlosti a přesnosti, ale dnes se jedná pouze disciplínu, spíše s legračním podtextem. Závodníci musí kupříkladu za jízdy, ve cvalu či klusu odsedlat koně a jet bez sedla. Další zajímavý prvek, který je na koni pro některé velmi obtížný, je jízda naopak (jezdec sedí obráceně). Dále nasednout na koně bez třmenů, jít po úzké lávce, vedouce koně za opratě, stoupnout si na sedlo a vypít kefir (bez toho, aniž by se dotýčný polil), obléci pytel, vedouce koně, a přeskočit přes tyč, přeskočit přes lavičku s květináči, přenést protivníka z jeho sedla na své a dovést jej do finíše, na konci opět koně za jízdy odsedlat a dojet ke komisi.⁵¹

5.9 Кок-пар (Кок-пар)

Patří mezi nejoblíbenější sport ve Střední Asii, Kazachstánu a Tádžikistánu, ale také v Rusku. Spočívá v tom, že jezdcí musí bojovat o vykuchanou kozu. Jede se závod na ploše o délce cca 300 - 400 metrů a šířce 20 - 30 metrů. Soupeří mezi sebou 2 skupiny. Boj začíná vyhlášením startu, a jeden ze skupiny se snaží uchopit vycpané

---

⁴⁹ КУБОК РОССИИ ПО СПОРТИВНОМУ ВЕСТЕРНУ НА МЕЖДУНАРОДНОЙ КОННОЙ ВЫСТАВКЕ «ЭКВИРОС»-2013. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.oxota.ru.ru/podvohu.html?id=3638>

⁵⁰ Western riding club České Republiky. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.wrc.cz/>

⁵¹ Джимхана (джимкана). [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/wiki/sports/1558/>

zvíře bez hlavy (улак), které leží na zemi. Vyhrává to družstvo, které hodí kozla do své branky víckrát. Trestné body se udělují například kvůli zatáhnutí za soupeřovu otěž.⁵²

5.10 Alman-bajga (Алман-байга)

Jedná se o starou disciplínu, která je typická pro Kazachstán a Uzbekistán. Dnes je oblíbená i v RF. Jde v podstatě o klasické dostihy. V této disciplíně jedou jak děti, tak i dospělí. Mívají své typické barevné úbory (kazajky), a sedlo není povinností. Trasa bývá dlouhá 5 - 15 km, dříve až 50 km, a vyhrává ten, který vjede první do cíle.

Dnes se jezdí především při oslavách národních svátků a v rámci spartakiád.⁵³

5.11 Pólo

Pólo (пóло) patří mezi jednu z nejstarších skupinových her. Vzniká ve starověké Persii zhruba 2 500 let př. n. l. Po té se dále rozšiřuje do Číny a v 6. století n. l. do Japonska. Ve století 19. se pólo rozšířilo na západ, tj. v období britské nadvlády v Indii, a první pólo klub vzniká v roce 1859 v Assamu. Důležitým datem je rok 1869, kdy se tato hra dostala do Anglie pod názvem hokej na koňském hřbetu. V roce 1876 proniklo již i do Spojených států, kde jsou jedni z nejlepších hráčů póla, ale mezi známé země patří i Argentina a Velká Británie.⁵⁴

V ČR se pólo natolik nerozšířilo, a ani pro ruské země není tento sport příliš typickým. Jedná se o velice drahý sport pouze pro vysoce postavené aristokraty, kteří pořádají tuto hru na svých promo akcích a jiných společenských událostech.

Známým klubem v ČR je Gill polo club (z původního Prague polo club), který se podílí na rozvoji tohoto sportu u nás. Pořádá různé soutěže a jeho stáje jsou v historických budovách zřízených Oktaviánem Kinským. Jedná se o největší areál

---

⁵² *Кок-нар*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/wiki/sports/1652/>

⁵³ *Алман-байга*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/wiki/sports/1416/>

⁵⁴ Watsonová M.G., Lyon R., Montgomeryová S., Kůň, 2013

v České republice, který se může pyšnit vybavením nejlepším v Evropě. Hřebčín Ostrov se nachází v Chlumci a jsou tam 2 velká hřiště a krytá hala se speciálním povrchem.⁵⁵

Ruská federace znala pólo už z dob Alexandra II. (1870). Tehdy se pólo poprvé objevuje v ruských zemích a na vrchol slávy se díky vojenské aristokratické společnosti dostává již za Alexandra III., kdy se poprvé uskutečnily pólo hry na Petergofském hipodromu. Moskevský pólo klub (který v roce 1917 poprvé uskutečnil turnaj), Ruský pólo klub, Ahmad Tea a Range rover klub, jsou jedny z nejznámějších, které se účastní pólo her a soupeří mezi sebou. Pro rozvoj této disciplíny se v roce 2011 uskutečnila konference v zakryté hale Velkého mezinárodního klubu Pradar, který se nachází v areálu Moskevského hipodromu, a ne nadarmo se této hře říká „královská“, jelikož se jí účastnili pouze lidé z nejbohatších vrstev Ruska. Stálým návštěvníkem je i Vladimír Putin.⁵⁶

5.12 Vozatajství

Nejstarší záznamy o vozatajství (**конный драйвинг**) pochází z dob sahajících až do 2 000 let př. n. l. a jejich původem je Orient. Vynález vozíku spočívá ve špatném jezdeckém umění tehdejší doby. Pro zlepšení rychlosti, či transportu velkých nákladů bylo nutné zapřahat více koní, a tak vznikly řecké bigy (dvojspřeží), trigy (trojspřeží), kvadrigy (čtyřspřeží) - všechny tyto typy však byly spíše pro sportovní či slavnostní účely. Problémem tehdejší doby byly také úzké ulice, mezi kterými nebylo možné projet, a proto se dostáváme ke spřežení v tandemu - 2 koně za sebou, dále random - 3 koně za sebou, pickaxe team - 1 kůň vepředu a 2 vzadu. Znamější jsou klasická čtyřspřeží, pětispřeží atd. Od roku 1969 se vozatajství stává oficiálně uznávanou disciplínou FEI a v Ruské federaci se začalo nejvíce rozvíjet v 90. letech 20. století.

---

⁵⁵ *V Chlumci vyrostla unikátní hala na koňské pólo. Závídí ji celá Evropa* Zdroj: http://hradec.idnes.cz/konske-polo-chlumec-nad-cidlinou-dom-/hradec-zpravy.aspx?c=A130502_1923788_hradec-zpravy_pos. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: http://hradec.idnes.cz/konske-polo-chlumec-nad-cidlinou-dom-/hradec-zpravy.aspx?c=A130502_1923788_hradec-zpravy_pos

⁵⁶ *КОННЫЙ МИР*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.levadiya.ru/mir.htm?id=6919>
Конное поло в России: перспективы развития. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: http://ria.ru/press_video/20110302/341234270.html
Конное Поло. Возрождение традиций. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equestrian.ru/1448>

Rok 1998 přináší Rusku ucelená pravidla, a také místo, kde se mohou vyznavači vozatajství naučit správné jízdě a práci s koněm – vzniká Asociace vozatajství, která také uzavřela dohodu s Polským výborem, díky níž se ruští sportovci naučili znalostem potřebným pro vozatajství, a první závody v RF proběhly hned v roce 1999. První šampionát na ruském území se uskutečnil až v roce 2010 v Jaroslavské oblasti v KCK „Свечинский“⁵⁷

V Ruské federaci je specifickým příkladem vozatajství Ruská trojka. Viz. Druhy sportů 6. Ruská trojka.

Pravidla jsou celosvětově uznávána podle FEI.

Dodatek: Kočí - toto slovo pochází až z 15. Století z Maďarska. Dříve vozatajové. Začal se stavět nový typ lehkých vozů s předními koly menšími než zadními. „ Maďarské město, kde se tento typ vyráběl, se jmenovalo Kocs. Díky tomu dostaly vozy jméno kočce, kočáry. V němčině „die Kutche“, v angličtině „the coach“, ve francouzštině „coch“. Podle nich také dostali vozatajové označení kočí.“⁵⁸

6. Ruská trojka

Ruská trojka (**Русская тройка**) je pojmenování koňského trojspřeží typického pro Ruskou zemi. Toto spřežení je velmi mechanicky propracované, koně musí být vytrvalí a především dobře ovladatelní.

Tento typ spřežení se objevuje v Rusku cca před 200 lety. Koně byli využíváni za účelem převozu osob, pošty či rychlé pomoci požárníkům. Často se také koně zapřahali na den svatby a jiných událostí, jako byly oslavy či svátky.

Koně nebyli dříve vybíráni dle svého vzhledu (neplatilo samozřejmě pro bohaté pány - bohatýry), ale dle výkonnosti. Ruští koně byli menší postavy, nevzhledného typu, avšak velké výkonnosti, vytrvalosti a odolnosti proti typickému zimnímu období.

---

⁵⁷ *Драйвинг*. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné

z: <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B3>.

История развития "драйвинга" в России. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné

z: <http://www.horse.ru/oloshadi/structure.php?cur=2070>

Bylo zapotřebí se rychle dopravit a co nejméně mrznout. Tito koně se nazývají „всятская лошадь“ (vsjatský kůň)⁵⁹. Jejich historie sahá až do roku 1374. Ale největší rozkvět zažívají v 18. století, kdy lidé poznávají jejich sílu a výkonnost. Koně se začali hojně využívat nejen na území Ruska, ale vyvážejí se také do zahraničí. Kvůli velkému snížení počtu těchto domorodých koní byla v roce 1844 založena „Vsjatskaja zemskaja konujúša“, tzn. „Vsjatskaja“ státní stáj, později Státní závodní stáj. Postupem času byli tito koně vylepšováni geny těžkých tažných plemen. Na začátku 50. let se pomalu toto plemeno vytrácí neustálým křížením, a proto bylo nutné zachovat genofond aspoň v některých jedincích. V důsledku toho například vzniklo plemeno jako Orlovský klusák či Ruský klusák. Tato plemena jsou již větší a ušlechtilejšího vzezření.⁶⁰

Ruská trojka je známá pro svou speciální techniku zapřahání koní a neobvyklý vzhled. Kůň, který táhne kubitku (spec. výraz pro saně či kočár) uprostřed - tzv. „коренник“, musí jít chodem klusovým a koně stojící po jeho boku – tzv. „пристяжные“ chodem cvalovým. Boční koně mají k tomu ještě hlavy stočené směrem k noze, kterou ve cvalu vykračují jako první. Kůň stojící napravo vykračuje nohou pravou, levý svou levou. Tento mechanismus je velmi obtížný na výcvik. Je nutno mít koně pozorné, učenlivé a především chápavé.⁶¹

V současné době můžeme vidět Ruskou trojku pouze na přehlídkách a soutěžích. Koně nejsou již využíváni jako nástroj pracovní a dopravní, nýbrž pro účely závodní a výstavní.

7. Využití koně v lékařství

„Hipoterapie je obor hiporehabilitace a specifická léčebná rehabilitační metoda prováděná s písemným souhlasem lékaře. Terapie probíhá na koni se speciálním

---

⁵⁹ *Тройка лошадей*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%80%D0%BE%D0%B9%D0%BA%D0%B0?oldid=12335166>

⁶⁰ *Вятская лошадь*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: bit.ly/Oy63d0

⁶¹ *Тройка лошадей*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: http://ru.wikipedia.org/wiki/%D2%F0%E9%EA%E0_%EB%EE%F8%E0%E4%E5%E9

výcvikem pod vedením fyzioterapeuta či ergoterapeuta. Jedinečnost této terapie spočívá ve využití trojrozměrného pohybu hřbetu koně v kroku. ‘‘⁶²

Cílem této rehabilitace je uvolnění svalstva a kloubů a obnovení nervových zakončení tak, aby byl organismus schopen obnovit koordinaci pohybu, rovnováhy a vývoje vzpřimování. Je zároveň prevencí, kdy z důvodu onemocnění dochází k přerušení nervových drah, řídících pohyb těla. Využívá se trojrozměrného pohybu koně, který při chůzi vytváří pohybové impulzy. Tyto impulzy jsou vysílány do nervového centra – mozku, který zpracovává údaje o pohybu a prostoru a vyhodnocuje je tak, aby organismus reagoval správně v rámci rovnovážných reakcí. Zároveň se zde odráží i psychika člověka, díky působení přírodního prostředí a práce s koňmi.⁶³

---

⁶²*Hipoterapie*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.hiporehabilitace-cr.com/co-je-hiporehabilitace/hipoterapie/>

⁶³*poterapie*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.hiporehabilitace-cr.com/co-je-hiporehabilitace/hipoterapie/>

Parajezdectví

Pro handicapovaného člověka je představa sportu, či jiných aktivit, ať už procházka v lese, či jízda na kole, pouze snem. Ale tento sen se může stát skutečností díky koni. Existuje další část hiporehabilitace, a to parajezdectví. V parajezdectví nejde tak doslova o terapii jako spíše o rekreaci a druh sportu. Koně jsou speciálně vychováváni a cvičeni tak, aby byli poslušní, nelekaví + aby riziko pádu bylo sníženo na minimum.

Je několik odrůd této disciplíny: paradrezura, paravoltiž, parawestern, paraparkur a paravozatajství. Parajezdectví je zařazeno i na letních olympijských hrách.

Dodatek: parajezdectví: původně pod názvem Sportovní ježdění handicapovaných

Závěr

Práce se věnuje problematice jezdeckví, jako sportovní disciplíně a koním samotným.

Kůň se stal oblíbeným a potřebným zvířetem pro každodenní život díky své rychlosti a síle. Byl také používán jako dopravní prostředek. Bylo nutné však zdokonalit i člověka v jeho jízdě, a to znamenalo založení jezdeckých škol, kde se vyučovalo správné jízdě. Lidé vynalezli speciální uzdy, uzdečky, udidla, sedla, ale především lpěli na vybraných speciálních prvcích (chodech), kterými koně postupem doby zdokonalovali,

a vytvořili tak základy pro moderní drezuru. Armádní jezdeckvo, vysoké školy jezdecké či hony v lese evokovaly vznik dalších disciplín, ze kterých se staly samostatné jednotky, a tak bylo nutné vytvořit kluby (popř. Jockey club, ČOV – Český olympijský výbor, ČJF – Česká jezdecká federace), asociace a společnosti zabývající se každou disciplínou zvlášť.

Byla také zavedena přesná pravidla, penalizace a požadavky na každou ze soutěží. Největší společností, která vzniká, je Mezinárodní jezdecká federace, pod zkratkou MJF (angl. FEI, rus. МФКК, FEI - Fédération Equestre Internationale), založena roku 1921, je Mezinárodním olympijským výborem uznávaná jako mezinárodní orgán řídící jezdecký sport na celém světě. V rámci FEI existuje 135 přidružených národních federací. Je jedinou organizací, která může schvalovat předpisy a mezinárodní soutěže (včetně olympijských her) v drezuře, parkuru, všestrannosti, vozatajství, vytrvalosti, voltiži, reiningu a parajezdeckví.

Součástí bakalářské práce je také historie jezdeckví každé ze zemí zvlášť. Zaznamenány jsou zde počátky disciplín a rozvoj současný, jenž nám poskytl pohled na finanční podporu tohoto sportu ze strany státu, ta se však jeví ve výsledku jako nedostatečná.

Velmi důležitou částí této práce je právě charakteristika disciplín. Objasnili jsme historický základ a vývoj každé ze soutěží, její pravidla, pokyny či části, ze kterých je tvořena, a představili jsme současné typy soutěží, důležitých výher a jmen. Ruská federace se může chlubit národním bohatstvím, které představuje Orlovský klusák, tolik vyhledávaný v ruských klusáckých

závodech. Tato velká země měla své šampiony, kteří získali řadu medailí z olympijských her či jiných šampionátů.

Česká republika také nezhálela a má na svém kontě několik úspěchů, avšak pouze jednu olympijskou medaili. V poslední části jsme se seznámili s typem jezdeckví, které pomáhá handicapovaným lidem či lidem po onemocnění a úrazech.

Cílem této práce bylo získání co nejvíce informací o jezdeckém sportu. Komparace úspěchů dosažených v historii až po současný stav těchto dvou zemí. Bádáním a hledáním zdrojů, které poskytly mnoho informací, jsem dospěla k závěru, že Ruská federace získala více vítězství za dob bývalého SSSR, ale stále dbá na rozvoj jezdeckého sportu i dnes. Největší slávu a obdiv stále nese Orlovský klusák a ruští jezdci jsou mistry v národním umění – v džigitovce.

Česká republika se proslavila svým dostihovým závodištěm v Pardubicích, kam se sjíždějí i zahraniční jezdci, a stále je jednou z nejtěžších dostihových drah na světě, díky Taxisově příkopu, na kterém zahynulo již mnoho koní. Nezapomenutelný je i náš kůň, legendární Železník, který se stal ikonou českých dostihů.

Součástí práce je rusko-český glosář z dané oblasti a bohaté obrazové přílohy.

Резюме

Бакалаврская работа по теме Коневодство в Российской Федерации и Чешской Республике описывает конный спорт а также истории возникновения этого вида спорта.

Причина почему я выбрала эту тему проста: лошадьми я заинтересована уже с детства и конным спортом я занимаюсь с 11 летнего возраста. При обучении русского языка у меня появилась идея - написать большую работу о лошадях, и узнать что-нибудь больше из мира коней, прежде всего, как это происходит на территориях Российской Федерации и Чешской Республики.

Некоторая информация или же данные понятны для меня в течении моего многолетнего контакта с лошадьми, однако я хотела расширить свой кругозор.

Большинство людей думают о том, что езда верхом – легка и проста. Однако, это не правда. Вот именно, большая ошибка. Непременно вы заметили (если вы видели скачки) запыхавшихся и вспотевших жокеев, и задавали себе такой вопрос : «Почему они так тяжело а быстро дышат? Ведь лошадь бежала и прыгала!» Да, вы правы. Дело в том, что надо держаться ногами. Все дисциплины, трюки и элементы верховой езды заключаются в том, что вам надо прижать ноги к себе и лошадь узнает как двигаться. Вы даже поворачиваете лошадь ногами! Все хотят мышцы и силу. Для меня, конь – ходящий тренажерный зал. Я хотела только сказать, почему выбрала тему конный спорт. Люблю искусство, природу, спорт и животных. А лошади присутствуют везде: и в живописи, и в спорте.

Вся работа описывает конный спорт как вид искусства. Четко определяет дисциплины, знакомит нас с лучшими успехами лошадей и всадников и исследует их результаты. Работа доказывает то, что в обеих странах, как в России, так в Чехии есть замечательные лошади и всадники. В нынешнее время Россия не занимает высоких позиций в конном спорте как в прошлом, но история насыщена великолепными достижениями. Что касается Чехии, то в ее истории конного спорта можно найти много положительных результатов. Чехи постоянно пытаются пробиться на вершину этого спорта и некоторым из них удалось.

Из-за человека конь прошел много разных этапов: стал пищей, средством труда, воином, средством транспорта и наконец - спортивным инструментом и пожизненным другом. Не смотря на то, что конный спорт появился несколько тысяч лет назад, нужно пояснить почему он так полюбился в России и Чехии.

С течением времени, надо было улучшать ездовые опыты и коней и всадников. Были построены высшие школы верховой езды. Их посещали дети аристократов, где обучались правилам верховой езды. Не только всадников учили езде, но и от лошадей требовался правильный шаг. Фундамент верховой езды заложен.

В статью включены также проблемы конного спорта, которые связаны с допингом или с несоответствующим финансированием, которое влияет на качество развития конного спорта. Этот вид спорта принадлежит к самым дорогим в мире. Начиная с покупки лошади и заканчивая покупкой экипировки для всадника и оборудованием для коня. Очевидно, что число малоимущих людей в России или в Чехии постоянно высокое, по сравнению с такими странами как США, Голландия, Швеция, Германия или Великобритания, где конный спорт является очень развитым. Разбирая статьи, я узнала, что Чешская Республика, в том числе и Российская Федерация, проходят тяжелое испытание и стараются изо всех сил, чтобы конный спорт достиг такой популярности, какой сегодня имеет футбол или хоккей. В принципе это зависит от предпринимателей, спонсоров и поклонников конного спорта, которые будут предоставлять денежную помощь, чтобы конный спорт постоянно развивался и привлекал большое количество человек. Что касается государственной поддержки, то в России господствует Федерация конного спорта России, Национальный фонд святого Трифона и другие ассоциации, сотрудничающие с Министерством спорта Российской Федерации, Министерством сельского хозяйства и другими. Например, Министерство культуры Московской области оказало поддержку при создании Национального Конного Парка „РУСЬ“, который является самым популярным и крупным в Москве и России.

Обратим внимание на все упомянутые, во второй главе работы, дисциплины. С течением времени стали постепенно возникать новые виды дисциплин. Некоторые из них возникли на основании военных нужд, некоторые

благодаря идее. В армии требовались такие дисциплины как: покорность и тренировки. Поэтому кавалерия выдрессировала лошадей по своему идеалу. И таким образом кавалерия создала выездку. Выездка или дрессура, принадлежит к самому старому и художественному типу верховой езды, возникнувшему на основании армии, и прежде всего знаний из высших школ верховой езды. Сегодня - спорт на высоком уровне, и лошади оцениваются и продаются за большие деньги. Что касается ЧР, то наилучшими всадниками являются: Ема Янчаржова, Либуше Пулпанова или же Фабрицио Сигисмонди. Представляют государство на Европейских и мировых состязаниях. В результате Россия имеет более известных и лучших всадников по выездке. Свидетельствуют о том результаты спортсменов, участвующих в межнациональных и мировых соревнованиях. К примеру, М. Афраемева, выиграла первое место Большого приза России в 2013- ом году, или же Инесса Меркулова заняла 15-тое место в Мировых играх в Лионе 2014-того года.

Появился также конкур. При дрессировке лошадей использовались бревна, которые позднее положили основы конкур. В настоящее время – очень любимый и наиболее распространенный вид конного спорта в мире. Здесь также лошади дорогие и не менее дрессированные. Для ЧР в конкурном спорте является известным капитан Франтишек Вентура, выигравший в 1928 году на олимпийских играх с лошадью Елиот. Но в современности наиболее известными являются Иржи Грушка, Алеш Опатрны и Йосиф Кинцл. Алеш Опатрны - очень важный представитель для ЧР, потому что принимает участия в межнациональных и мировых соревнованиях. Что касается РФ, то большим успехом для развития дисциплины конкур произошло соревнование по конкурну высшей сложности, организованное крупным ареалом КСК „Битца“ в 2012 году. Также РФ имеет лучших спортсменов по конкур, представляющих РФ на международных и мировых соревнованиях. Более известным и современным всадником стала Наталия Симония.д

Что касается конного драйвинга – история начинается с тех пор, когда лошадь стала средством труда и транспорта. Человек изобрел и построил экипажи разных видов и функций. В Риме начали соревнования с упряжками – бигами, тригами, квадригами. С тех пор состязания по драйвигу вообще изменились, но база дисциплины осталась прежняя (конь, экипаж, команда). В Росси ежегодно

проходят международные и клубные соревнования экипажной езды. Известным организатором является Конно-спортивный комплекс „Свечинский“.

В большинстве случаев играет большую роль скорость лошадей. Поэтому человек устраивает состязания среди друзей и деревень. Конные скачки – являются видом спорта, в котором лошадь должна приложить все усилия для большей резвости и дойти до цели первой. Сегодня скачки считаются самым дорогим спортом, который в России очень популярен и его называют также „королевским“, потому-что его зрители в большинстве случаев богатые люди из высших слоев.

В Чешской Республике также известными для всего народа являются скаковые лошади. Каждый, кто по крайней мере любит лошадей смотрит раз в год престижнейшие и более всех известные конные скачки, проходящие в Пардубицком ипподроме. Так называемая Великая Пардубицка несет большое количество побед и смертей. Корок, Арва, Перуан стали легендами, но не существует никого, кто бы не узнал пару Железник и Йосиф Ваня. Те стали иконами чешских скачек.

С резвостью связаны также троеборье, конкур, алман-байга, конный драйвинг. Но дисциплины, где резвость не играет роль и все происходит по точности – дрессура и вольтижировка. Вестерн и джигитовка включают в себя оба типа. Что касается вольтижировки, то в Чехии это очень любимый вид конного спорта. Свидетельствует об этом победа Петра Еима, который в 2008-ом году выиграл Чемпионат мира, происходящий в ЧР. К сожалению в РФ не существует большого интереса к этой дисциплине, и в том числе не существует достатка финансирования, чтобы русские спортсмены принимали участие в Кубках мира или Мировых чемпионатах. Вопреки тому, Марии Бонгард в 2011-ом году удалось занять шестое место на Чемпионате Европы. До сих пор – один и последний из успехов России.

Надо вспомнить о великолепном зрелище, так называемая джигитовка. Для русского человека джигитовка - искусство и национальный вид спорта, который появился в 16-ом веке в эре казаков. С тех пор он изменился до сегодняшнего вида спорта. Россия организует различные соревнования весь год . И возможность обучения есть в Кремлевской школе верховой езды, которая также

устраивает состязания и прекрасные представления для любителей и поклонников джигитовки.

В конном мире существуют также конные игры. Конное поло, кок-пар, джимхана. В большинстве случаев стоят команда против команды, или игра имеет шуточный характер. В Чешской Республике не существует никакой для Чехии типичной конной игры. Но зато в России бывшей и современной, существует кок-пар и алман-байга.

В последних главах бакалаврской работы описаны типичные для России орловские лошади, в связи с кибитками и ямщиками. Так называемая Русская тройка. Очень популярный и прежде всего старинный вид конной упряжки возникнувшей приблизительно в 1800-ом году. Состав упряжки – кибитка, украшена колокольчиками, цветными лентами и бубенцами. Трое лошадей орловской породы, обыкновенно серые в яблоках, также украшены лентами и колокольчиками. Надо, что бы коренник – центральная лошадь - бежала рысью и пристыжные лошади – сбоку- галопом. Это очень великолепное зрелище. В древней России использовали тройку для почты или перевозки аристократических богатырей. Первые соревнования произошли на Московском ипподроме в 1840-ом году. И Европа увидела эту упряжку на Лондонской выставке в 1911 году. Чехия знает вид этой упряжки например, из сказки Дед мороз.

Последняя часть уделена верховой езде для людей с ограниченными возможностями и реабилитации больных. В ЧР находятся несколько ассоциаций и обществ, которые занимаются тем, как помочь людям не способным к нормальной жизни. Для них невозможно бегать, ездить на велосипеде, просто попасть на природу им очень сложно. Лошадь предоставляет возможность посмотреть мир из конного седла. Больные, имея проблемы с нервной системой, имеющие нарушения психические, ментальные, чувств, недостатки или проблемы поведения таким способом могут снова возобновить двигательный аппарат, улучшить кровообращение, дыхательную и нервную систему с помощью иппореабилитации.

В олимпийские игры включен паралимпийский вид конного спорта - паралимпийская выездка. Существует также и паравольтижировка, паравестерн,

параконкур. Все дисциплины имеют прежде всего влияние на личность человека, на его психическое положение.

Результатом всей работы является тот факт, что конный спорт как на в России так и в Чехии развивается медленнее чем в других государствах. Постоянно требуется денежная помощь со стороны богатых бизнесменов и спонсоров, поскольку госбюджет не способен предоставить такое количество денег, необходимое для развития конного спорта. Все участия в международных и мировых соревнованиях были благодаря качественным условиям предоставленными спонсорами, или же финансированием самых всадников. Наши государства делают все возможное, чтобы конный спорт был на таком же уровне, который мы можем наблюдать в Германии или Великобритании, и в том числе привлечь как можно больше молодежи. Ярким примером являются ДЮСШ „Юность Москвы“, здесь предоставляют уроки езды верхом бесплатно. Думаю, что сегодня не существует бесплатно никаких услуг и что это является большим жестом. В Чешской Республике существует несколько конных заводов, где можно оказать помощь владельцам лошадей и после того поездить на лошади. Одним из таких примеров можно назвать конюшню Йосифа Вани. Видимо интерес для развития конного спорта приходит также со стороны частных бизнесменов.

Что касается результатов соревнований, то в Чехии, в ее истории, мы найдем только один успех – с 1928-го года, кпт. Франтишек Вентура победил олимпийские игры по конкуру. Но современные спортсмены достигли великолепных результатов. Россия показала лучший результат в истории своего конного спорта. В принципе, в обеих странах есть отличные всадники и лошади, победившие много серьезных соревнований, и некоторые являются носителями титула чемпион мира.

Подводя итог, хочется сказать, что интерес к конному спорту возрастает с каждым годом. К сожалению, остается очень большой вопрос с финансированием. Именно поэтому, конный спорт высшего уровня, до сих пор считается спортом для аристократов и богатых людей.

Anotace

Tato bakalářská práce zkoumá problematiku jezdeckví. Důležitou částí je historie jezdeckví, která informuje o vzniku tohoto sportu v Ruské federaci a České republice. V kapitole „Olympijské hry“ jsou uvedeny úspěchy jezdců, kterých dosáhli v této soutěži světové úrovně. Práce uvádí taktéž problémy a rozvoj tohoto sportu v každé ze zemí zvlášť.

Nemalá část je věnována druhům jezdeckého sportu a objasnění, jak každý typ funguje a co vše zahrnuje. V neposlední řadě je vysvětleno, co znamená „Ruská trojka“ a co znamená pojem hipoterapie a hiporehabilitace.

Klíčová slova: Jezdeckví, kůň, historie, olympijské hry, problémy, rozvoj, disciplíny, Ruská trojka, hipoterapie

Annotation

This bachelor thesis examines the issue of equestrianism. Important part of the thesis is devoted to the history of equestrianism, which informs about the inception of this sport in Russian Federation and Czech Republic. In the chapter called „Olympic games“ the achievements of riders, which they have achieved in this world-class competition, are mentioned. Thesis mentions problems and development of this sport per each country separately, as well.

A big part of the thesis is dedicated to types of equestrianism, clarification of each type's principle of function and what it encompasses are mentioned, as well. Finally, a „Russian Troika“, hippotherapy and hipporehabilitation are explained.

Keywords: equestrianism, horse, history, Olympic Games, problems, development, disciplines, Russian Troika, hippotherapy

Seznam použité literatury a příloh

Použitá literatura:

MAHLER, Zdeněk, Kůň a člověk, Dona 1995, ISBN 80-85463-52-0

SÁDLÍKOVÁ, M. a kol., Velký česko-ruský slovník, LEDA, 2005, ISBN 80-7335-048-3

VLČEK, J., Rusko-český slovník., Moskva: Ruský jazyk, 1985.

WATSONOVÁ, M.G., LYON R., MONTGOMERYOVÁ, S. , Kůň, Jan Eisler - FRAGMENT, Nakladatelství FRAGMENT, s.r.o., ISBN 978-80-253-1972-7

Internetové zdroje:

Из истории конного спорта. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.ratomka.of.by/konnyi-sport/iz-istorii-konnogo-sporta/>

История конного спорта. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.alpclub.ur.ru/News/b/istorija.html>

Počet koní v ČR se za 10 let téměř zdvojnásobil. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/388625-pocet-koni-v-cr-se-za-10-let-temer-zdvojnasil/>

Категория:Олимпийские чемпионы по конному спорту. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://bit.ly/1oa6cQW>

ZÁKAZ ROLLKURU ZE ZÁKONA: PAPIR A MOŽNÁ PRAXE.... [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equichannel.cz/zakaz-rollkuru-ze-zakona-papir-a-mozna-praxe>

ДОПИНГ-КОНТРОЛЬ В КОННОМ СПОРТЕ. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.sudarrb.com/old/soveti/doping.htm>

JEZDECTVÍ NA HRANĚ DOPINGU. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equichannel.cz/jezdectvi-na-hrane-dopingu>

Победа "на игле" не стоит моих страданий! Допинг-контроль при проведении конноспортивных мероприятий, скаковых и рысистых испытаний лошадей// ЗМ 10(78)/2008. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.goldmustang.ru/magazine/veterinary/386.html>

Тема: Конный спорт как объект PR-продвижения. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=524520>

ASCHK ČR. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://dev.aschk.cz/>

Предмет podnikání ČMSCH, a.s. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.cmsch.cz/predmet-podnikani-cmsch-a-s/>

Конноспортивный комплекс Битца. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.kskbitsa.ru/about/>

Национальный конный парк - КСК Левадия. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=OIHGTqYVgYI>

ЦЕНТР ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ ВЕРХОВОЙ ЕЗДЫ АЛЕКСАН. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: http://www.levadiya.ru/tsentr_aleksandry_korelovoj.html

Кремлевская школа верховой езды: конный клуб и детская конно спортивная школа в Москве. Обучение верховой езде в Москве. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.kremlin-ksk.ru/>

Коневодство. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://biofile.ru/bio/18567.html>

Лошади России: поголовье, стоимость, особенности. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.8lap.ru/section/loshadi/loshadi-rossii-pogolove-stoimost-osobennosti/>

Программа развития коневодства в РФ в 2010-2013 г.г. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.rw-base.ru/forum/viewtopic.php?t=755>

Watsonová M. G., Lyon R., Montgomeryová S., Kuň, s.132-134, 2013
КОННЫЙ МИР. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.levadiya.ru/mir.htm?id=7469>

Инецца Меркулова: наши кони не в загоне, а на подъеме. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.kommersant.ru/doc/2234296>

BÍLÉ LEGENDY - BALAGUR. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equichannel.cz/bile-legendy-balagur>

Московский конный завод №1 стал площадкой для проведения Личного Чемпионата России по выездке. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://bit.ly/1iM7Gvj>

DREZURA-CZ. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.drezura-cz.cz/ARCHIVNI-NOVINKY-2013.html>

Český drezurní pohár. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.ceskydrezurnipohar.cz/>

Пятизвёздочный конкур - впервые в России! 23-26.08.12. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.yamoskva.com/node/10474>

Любовь Кочетова не будет выступать в Лионе. [online]. [cit. 2014-04-29].
Dostupné z: <http://ksaspb.ru/?p=3655>

Finále SP Lyon: Drezura - vítězka Dujardin s Valegrem, skoky - Daniel Deusser a Cornet D'Amour. [online]. [cit. 2014-04-29].
Dostupné z: <http://www.jezdectvi.cz/kategorie.aspx/sport/clanek/velikonoce-v-lyonu-rozhodnou-o-vitezich-sp>

Host Sportovních zpráv: Parkurový jezdec Aleš Opatrný. [online]. [cit. 2014-04-29].
Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/nejnovejsi-vidoa/266665-host-sportovnich-zprav-parkurovy-jezdec-ales-opatrnny/>

Parkurový jezdec chce na olympiádu, ale nemá koně. Stojí desítky milionů Zdroj:
http://sport.idnes.cz/parkurovy-jezdec-chce-na-olympiadu-ale-nema-kone-stoji-desitky-milionu-1mz-/sporty.aspx?c=A100901_182529_sporty_min. [online]. [cit. 2014-04-29].
Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/nejnovejsi-vidoa/266665-host-sportovnich-zprav-parkurovy-jezdec-ales-opatrnny/>

J&T Banka CSI3*W Olomouc 2014: Tisková zpráva a schválený rozpis. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.jezdectvi.cz/kategorie.aspx/sport/clanek/jt-banka-csi-3-w-olomouc-2014>

Конкур. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ahorse.ru/konkur.html>

История - Скачки в России. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.sgline.org/cat/16/11136>

KRÁTCE Z HISTORIE VELKÉ PARDUBICKÉ. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.vpcp.cz/historie.html>

География любителей скачек. Инподромы России... [online]. [cit. 2014-04-29].
Dostupné z: <http://ihorsy.com/blogs/sport-korolei/geografija-lyubitelei-skachek-ipodromy-rosi.html>

ОАО Инподромы России. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://hippodrom.ru/modules/AMS/article.php?storyid=705>

Скачки на приз президента РФ. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://sport.mail.ru/news/equestrianism/13708375/>

Исаков Николай Васильевич генеральный директор ОАО «Росинподромы». [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://cmh.ru/about/>

Klusácké dostihy. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.konicci.cz/clanky/dostihy-70/klusacke-dostihy-3918/>

Historie všestrannosti – militari. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.konicci.cz/clanky/vsestrannost-69/historie-vsestrannosti-militari-7104/>

Три дня на старт: всадники-троеборцы разыграют Зимний кубок в Подмосковье. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/troeborye/1808/>

В НКП "РУСЬ" стартовал Зимний кубок по троеборью. [online]. [cit. 2014-04-29].
Dostupné z: <http://horse-park.ru/troebodye/2141/>

Кубок Федеральных округов по троеборью завершился в Москве. [online]. [cit. 2014-04-29].
Dostupné z: <http://horse-park.ru/troebodye/2351/>

Коршунов Андрей Владимирович. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné
z: <http://fksr.ru/team/troebodye/2124/>

Первые международные соревнования по конкуру в 2014 году стартуют в Подмоскowie. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/troebodye/1675/>

VŠESTRANNOST v ČR a projekty pro rok 2012. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné
z: http://www.vsestrannost.cz/clanky/2011/vize_2012.pdf

Základní informace Soutěže podkovy o.p.s. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné
z: http://www.zlatapodkova.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=75&Itemid=54

Zlatá podkova č. 49 startuje v sobotu. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné
z: http://www.zlatapodkova.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=326&Itemid=49

Джигитовка. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ahorse.ru/dzhigitovka.html>

СОВРЕМЕННОСТЬ. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné
z: http://dzhigitovka.info/?page_id=23

Джигитовка. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.fksmo.ru/dzhigitovka>

НОВОСТИ. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné
z: <http://www.levadiya.ru/news.htm?id=7963>

Začínáme s voltíží. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné
z: <http://www.konicci.cz/clanky/voltiz-72/zaciname-s-voltizi--2400/>

Začínáme s voltíží, aneb co voltíž všechno obnáší?. [online]. [cit. 2014-04-29].
Dostupné z: <http://www.konicci.cz/clanky/voltiz-72/zaciname-s-voltizi-aneb-co-voltiz-vsechno-obnasi-2433/>

Вольтижировка. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://crab-online.ru/2010/12/20/voltizhировка.html>

Три метра над уровнем неба, или вольтижировка от «А» до «Я» // 3М №1(137)2014. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné
z: <http://www.goldmustang.ru/magazine/sport/1389.html>

Вольтижировка. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ahorse.ru/voltizhirovka.html>

Mistr světa Petr Eim. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.konicki.cz/clanky/voltiz-72/mistr-sveta-petr-eim-2238/>

ČESKÁ VOLTÍŽ MÁ ZLATO Z MISTROVSTVÍ SVĚTA!. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equichannel.cz/ceska-voltiz-ma-zlato-z-mistrovstvi-sveta>

SPORTOVCEM ROKU 2012 ČESKÉ JEZDECKÉ FEDERACE JE LUKÁŠ KLOUDA. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equichannel.cz/sportovcem-roku-2012-ceske-jezdecke-federace-je-lukas-klouda>

Češi do Normandie 2014 – Lukáš Klouda. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equitube.cz/2014/04/cesi-do-normandie-2014-lukas-klouda-2/>

КУБОК РОССИИ ПО СПОРТИВНОМУ ВЕСТЕРНУ НА МЕЖДУНАРОДНОЙ КОННОЙ ВЫСТАВКЕ «ЭКВИРОС»-2013. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.oxota-ru.ru/podvohu.html?id=3638>

Western riding club České Republiky. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.wrc.cz/>

Джимхана (джимкана). [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/wiki/sports/1558/>

Кок-пар. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/wiki/sports/1652/>

Аламан-байга. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/wiki/sports/1416/>

Watsonová M.G., Lyon R., Montgomeryová S., Kůň, 2013
V Chlumci vyrostla unikátní hala na koňské pólo. Závidí ji celá Evropa Zdroj: http://hradec.idnes.cz/konske-polo-chlumec-nad-cidlinou-dom-/hradec-zpravy.aspx?c=A130502_1923788_hradec-zpravy_pos. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: http://hradec.idnes.cz/konske-polo-chlumec-nad-cidlinou-dom-/hradec-zpravy.aspx?c=A130502_1923788_hradec-zpravy_pos

КОННЫЙ МИР. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.levadiya.ru/mir.htm?id=6919>

Конное поло в России: перспективы развития. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: http://ria.ru/press_video/20110302/341234270.html

Конное Поло. Возрождение традиций. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.equestrian.ru/1448>

Драйвинг. [online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B3>

[online]. [cit. 20[online]. [cit. 2014-05-02].

Dostupné z: <http://www.fks-mo.ru/driving14-05-02>]. Dostupné z: <http://www.fks-mo.ru/driving>

ЛошадьИстория развития "драйвинга" в России. [online]. [cit. 2014-05-02].

Dostupné z: <http://www.horse.ru/oloshadi/structure.php?cur=2070>

Тройка лошадей. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z:

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%80%D0%BE%D0%B9%D0%BA%D0%B0?oldid=12335166>

Вятская лошадь. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: bit.ly/Oy63d0

Тройка лошадей. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné

z: http://ru.wikipedia.org/wiki/%D2%F0%EE%E9%EA%E0_%EB%EE%F8%E0%E4%E5%E9

Hipoterapie. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.hiporehabilitace-cr.com/co-je-hiporehabilitace/hipoterapie/>

Hipoterapie. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.hiporehabilitace-cr.com/co-je-hiporehabilitace/hipoterapie/>

Přílohy

Obrázek 1: Drezúrní úloha: překroky v klusu

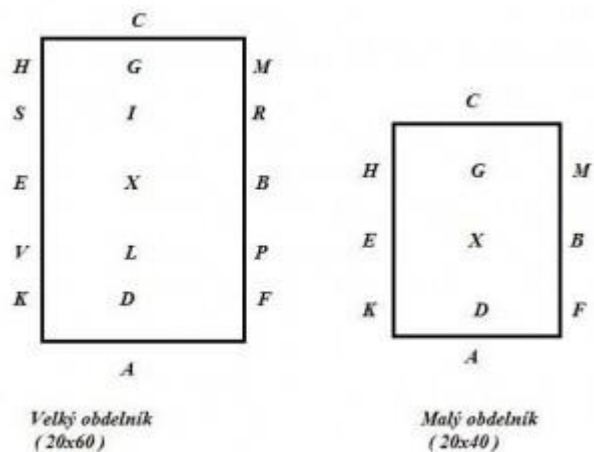
⁶⁴ [online]. [cit. 2014-05-03]. Dostupné z: <http://ahorse.ru/vyezdka.html>

Obrázek 2: Drezúrní úloha: piaffa

65

Obrázek 3: Drezúrní obdélníky

66

⁶⁵ [online]. [cit. 2014-05-03]. Dostupné z: <http://ahorse.ru/vyezdka.html>

⁶⁶ [online]. [cit. 2014-05-03]. Dostupné z: <http://www.larywe.estranky.cz/img/picture/16/pismenka.jpg>

Obrázek 4: Parkur

Obrázek 5: Dostihy

---

⁶⁷ [online]. [cit. 2014-05-03]. Dostupné z: http://kodlcr.rajce.idnes.cz/ZAVODY_VE_VESTCI_PODZIM_2011/#05_parkur_vestec.jpg

Obrázek 6: Klusácké dostihy

69

Obrázek 7: Všestrannost

70

---

⁶⁸ *Animals-dostihy*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://www.natureblink.com/animals/dostihy.jpg>

⁶⁹ Dostupné z: http://www.jezdci.cz/grafika/clanky-images/images/130319_klusaci_480.jpg

⁷⁰ <http://www.kone-spoll.estranky.cz/img/picture/185/16518065.jpg>

Obrázek 8: Všestrannost

Obrázek 95: Džigitovka

---

⁷¹ <http://www.equesterczechteam.klubovastranka.cz/img/obrazky/59c55d11e8a51f11d923b133fd46cec2.jpg>

⁷² *Джигитовка*. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ahorse.ru/dzhigitovka.html>

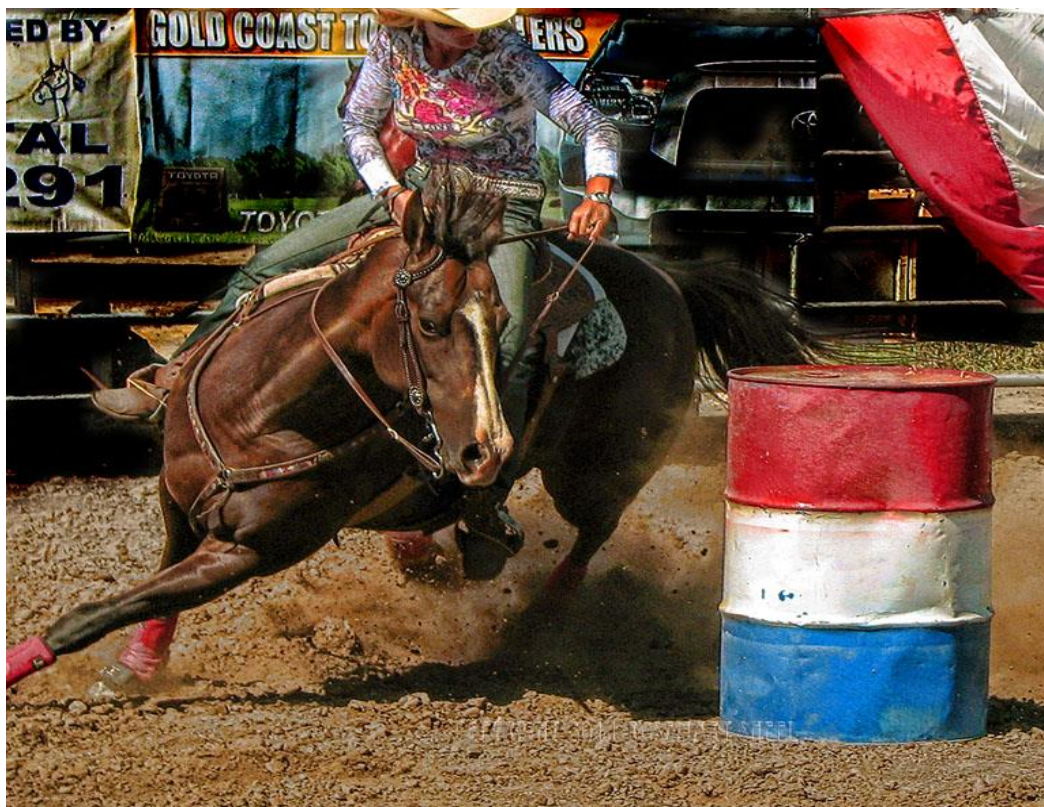

Obrázek 10: Voltiž

73

Obrázek 11: Western: Úloha: Barrel race

74

---

⁷³ Voltiž. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://tn-foto.rajce.idnes.cz/Voltiz/>

Obrázek 12: Kok-par (Кок-пар)

75

Obrázek 13: Alman – bajga (Алман-байга)

74

Western. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://pouzeokonich.blog.cz/1307/westrn>

75

Kok-par. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://horse-park.ru/wiki/sports/1652/>

Obrázek 14: Pólo

76

Obrázek 15: Vozatajství: čtyřspřeží

(c) 2006, www.equestrian.ru

76

[online]. [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: http://www.investujeme.cz/obrazky/old_images/content/clanky-text/konske-polo/polo-2008-8.jpg

Obrázek 16: Ruská trojka

---

⁷⁷Тройка лошадей. [Тройка лошадей. [online]. [cit. 2014-04-29]. Dostupné z: <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%80%D0%BE%D0%B9%D0%BA%D0%B0?oldid=12335166>

Terminologický slovník

Аллюр – tempo chodu koně

Англо-араб – anglo-arab (plemeno koně, tvořeno a arabského plnokrevníka a anglického plnokrevníka)

Барьерные скачки – překážkové dostihy

Барьеры – překážky

Бич - bič

Бриджи – jezdecké kalhoty, rajtky

Брусья – bradla, klády, ze kterých se tvoří skok

Бурой конь – hnědý kůň

Валики - výstuž v bočnicích u kolen i u lýtek, lépe drží nohu v sedle

-
- Вальтрап** – dečka pod sedlo
- Верста** - 1versta - 1 066,8 m, stará jednotka míry pro klusácké dostihy v RF
- Верховая лошадь** – jezdecký kůň
- Вести лошадь по поводу** – vést koně za otěže
- Волтижировка** - voltíž
- Вольтижировщик** - voltížér
- Воронной** - vranný
- Всадник** - jezdec
- Выездка** – drezura, drezúra
- Выиграть** - vyhrát
- Выковать** - ukovat
- Выносливость** - výkonnost
- Галоп** - cval
- Гибель** – srmt, úmrtí
- Гладкие скачки** – rovinové dostihy
- Грива** - hříva
- Грум** - pomocník kočího, který udržuje rovnováhu, aby se vozík nepřevrhnul v zatáčkách
- Дамское седло** – dámské sedlo
- Движение плечом внутрь** – pohyb dovnitř plec (kůň vytváří chod, při kterém jde do boku, a překračuje nohy přes sebe)
- Джигитовка** - džigitovka
- Джокер** – žolík (nejtěžší překážka v parkurové soutěži)

Драйвер - kočí

Единорог – 2 koně jedoucí vedle sebe a jeden zapřažen před nimi

Ездок - jezdec

Ехать без седла – jet bez sedla

Жокей - žokej

Жокей-клуб – Jockey club

Жуткий завал – vodní příkop

Запряжка – koňský povoz, spřežení

Изгородь – ohrada, plotek

Ипподром – hipodrom (nejslavnější dostihová dráha Московский ипподром)

Калитка – branka, vrátka

Камзола – kamizola, vesta

Канава - příkop

Карьер – trysk

Квадрига – kvadriga (spřežení, 4 koně zapřaženi vedle sebe)

Кибитка – kibitka (kočár, menšího vzezření, používaný v Rusku)

Клетка – hrudní koš

Кличка – jméno koně

Ковбойское седло – kovbojské sedlo, westernové

Колесница – vůz, kočár

Колокольчики – zvony (většinou gumové, chrániče na kopyta ve tvaru zvonu)

Командное соревнование – závody družtev

Коневод – ten, kdo chová koně, vlastník, majitel

Коневодство – chov koní

Конечность – končetina

Конкур - parkur

Конкурное седло – parkurové sedlo

Конкурное поле – parkurové závodíště

Конник – jezdec, „koňář“

Конница - jezdeckvo

Конный драйвинг - vozatajství

Конный завод - stáj

Конный спорт - jezdeckví

Конский волос - žíně

Конус – kužel

Конь - kůň

Конюшня – stáj, konárna

Копытный крючок - háček

Копыто - kopyto

Корд – lonž

Коренник – hlavní, centrální kůň Ruské trojky

Корпус - tělo

Костяк – kostra

Краги – čapsy (chrániče lýtek, bývají z pravé či umělé kůže, napomáhají chránit jezdci nohu a zpevňovat ji)

Крестовина – křížek (druh překážky ve tvaru písmene X)

Круг почета -Vítězné klolo

Крыла - bočnice

Кубок - pohár

Кузница - kovárna

Кучер – vozka

Кюр (kur) – druh drezúry, která se jezdí za přítomnosti hudby, dle vlastního výběru, musí zde být předvedeny všechny požadované prvky moderní drezúry, v jakémkoliv pořadí

Ловкость - obratnost

Лоза – větvička

Лонджер - lonžér

Лошадь - kůň

Лошадь козлит - kozlíky

Лошадь под седлом – osedlaný kůň

Манеж – manéž, jízdárna

Мартингал – martingal (nachází se na plecích, je připnut k podbřišníku a slouží k tomu, aby kůň nemohl příliš zvedat hlavu)

Маршрут – dráha

Мастер – mistr, přeborník

Масть - barva

Менка ног на галопе – přeskoky (cválající kůň vytváří přeskoky, cválá na pravou, a na pobídku cválá na levou

Мерин - valach

Метис – kříženec

Меховушка – beránek (dává se přímo pod sedlo, tlumí nárazy jezdce, kůň nemá otlaky)

Молот – pár koní vedle sebe, před nimi 3

Мунштук – páka, pákové udidlo

Мышастая лошадь – kůň šedé (myší) barvy

Мясокомбинат – masokombinát, jatka

Награда - pocta

Наездник - jezdec

Натренированность - trénovanost

Неуздок – ohlávka

Ногавки – kopačky (chrániče na klouby, kůň se neokope)

Носочки – ponožky

Одиночная упряжка – jednospreží

Оксер – oxer (překážka v parkuru, kdy jsou 2 klády vedle sebe, tvoří šířku překážky)

Осаживание – couvání (prvek v drezúře)

Остановка – zastavení

Отвага - odvaha

Открытая площадка – venkovní jízdárna

Отстегнуть стремяны – odepnout třmeny

Ошейник от прикуски - „klkák“, klkací řemen (řemen, který se nasazuje na krk, někteří koně mají tendence se nudit a nabírají do žaludku vzduch, polykají ho, tento řemen zabraňuje polknutí vzduchu)

Парная упряжка - dvojspřeží

Пассаж – pasáž (cvik v drezúře, kdy kůň kluše vzneseným pružným klusem, s vysokou akcí nohou)

Пегий конь – strakatý kůň

Пелям – pelhem, udidlo podobné pákovému

Передняя и задняя лука - přední a zadní rosocha

Пиаффе – piafa (cvik v drezúře, kdy kůň kluše vznešeným klusem na místě a má vysokou akcí nohou)

Пика – oštěp

Пируэт и полупируэт – pirueta a polopirueta (cviky v drezúře)

Племенная книга – plemenná kniha

По фронту – na šířku (měření obvodu)

Победа - vítězství

Победитель - vítěz

Повод - otěže

Поворот на переду и поворот на заду – obrat na předku a obrat na zadku (cviky, které se využívají na otočení koně na místě)

Подкова – podkova

Подперсье - „poprsák“, poprsní řemen (slouží jako martingal, ale má i f-ci držet sedlo, aby koni nesjíždělo z hřbetu)

Подпруга – podbřišní řemen

Половой конь – plavý kůň (o barvě)

Попона – deka pro koně

Порода - plemeno

Посадка - sed

Потомство – potomstvo, následníci

Преодоление препятствий – překonání překážek

Приз – cena (soutěžní)

Приструги – nachází se pod bočnicemi, jsou to 3 řemínky, do kterých se zapíná podbřišník, a tím, se utahuje sedlo na koni.

Пристяжной лошадь – boční

Раскрепощенность – uvolnění

Расседлать - odsedlat

Раунд – série, kolo

Резвость (скорость) - rychlost

Ржать - řehtat

Ров - příkop

Русская тройка – Ruská tojka (spřežení)

Рыжий конь – ryzák, rezavý kůň

Рыс – klus (рысить, бежать рысью – klusat)

Рысак – klusák

Сабля – šavle

Сборная – družstvo, reprezentace

Сборная команда – reprezentační družstvo

Седло для выездки – drezúrní sedlo

Седло для скачек – dostihové sedlo

Серый в яблоках - grošovaný

Сесть спиной вперед – sedět na koni obráceně

Сиденье – posedlí

Скаковая лошадь - dostihový kůň

Скачки - dostihy

Скребница - hřbilko

Смелость – odvaha, statečnost

Солома – sláma

Сопrotивляться – vzpírat se, vzdorovat

Соревнование - soutěž

Соскакoвание и вскакoвание – seskakování a vyskakování

Состязание - závod

Стенка – stěna, zeď (skok v parkuru)

Стипл-чез – steeplechase (nejdelší a nejtěžší dostihová disciplína)

Стремя - třmen

Тандем – spřežení tandem

Тренер - trenér

Трензель - udidlo

Тренировка – trénink

Трибуна - tribuna

Троеборное седло – sedlo na všestrannost

Троеборье – všestrannost, military

Тройник – spřežení 3 koní vedle sebe

Туловище - trup

Туша – zabité vykuchané zvíře

Удила – udidlo

Узда - uzda

Управление лошастью – vedení koně

Упряж – postroj

Уступка шенкелю – překroky (v drezúře)

Ушки – chrániče na uši, neboli „náušáky“

Фальстарт – špatný start

Финиш – finiš, konec

Флажка - vlajka

Фризы - rousy

Хвост - ocas

Хлыст – dlouhý bič, tušírka (tenký pevný bič cca 120 cm)

Холка – kohoutek (nejvyšší část koňského hřbetu, napojuje se na krční obratle)

Чемпионат - šampionát

Четверик – čtyřspřeží

Чистокровный - čistokrevný

Чумбур - vodítko

Чучел – vycpané zvíře

Шаг – krok

Шарик – míček

Шлагбаум – závora, břeвно

Шлем – helma

Шпоры - šporny

Штраф – pokuta, trest na závodech

Штрафные очки – trestné body

Экстерьер – exteriér, vnější vzhled koně

Ямщик – staroruský poštovní doručovatel, kočí na kibitce

Výkladový slovníček viz dostihy:

anglický plnokrevník – английская чистокровная лошадь

anglický polokrevník – английская полукровная лошадь

сена – приз

cílová rovinka – финишная прямая

dráha – трасса

handicap – весовой гандикап

Jockey Club ČR - Жокей клуб ЧР (hlavní orgán cvalového dostihového sportu v České republice, podporuje, organizuje a kontroluje chov plnokrevníka a cvalový dostihový provoz na území ČR.)

klasické dostihy – класические скачки

пřekážkové dostihy – скачки с препятствиями – барьерные скачки

rovinové dostihy – гладкие скачки.

steeplechase – стипл-чейз (пřekážkový dostih)